

INNEHÅLL

Den ekonomiska utvecklingen 1984

Det världsekonomiska läget	4
Den ekonomiska politiken i Finland	5
Efterfrågan och utbudet	5
Sysselsättningen och inflationen	7
Den utländska och den inhemska finansieringen	8

Centralbankspolitiken

Penningpolitiken	11
Huvuddragen i penningpolitiken	11
Förändringarna i det penningpolitiska styrsystemet	13
Dagsrättepolicen	14
Masskuldebrevslån emitterade i Finland	16
De konjunkturpolitiska specialdepositionerna	17
De särskilda finansieringsarrangemangen	17
Valutapolitiken	19
Den internationella valuta- och finansieringsmarknaden	19
Valutakurspolitiken och den inhemska valutamarknaden	21
De utländska kapitalrörelserna och den utländska skulden	22
Valutaregleringen	24
Arrangemangen med de länder som Finland har betalningsavtal med	25

Finlands Banks balansräkning och resultaträkning

Utlandet	26
Finansinstituten	27
Den offentliga sektorn	29
Företagen	30
Utelöpande sedlar och mynt	30
Övriga balansposter	30
Finlands Banks nettobalans	30
Sedelutgivningsbalansen	31
Resultaträkningen	31

Finlands Bank och internationella organisationer

Internationella valutafonden	33
Internationella regleringsbanken	35
Världsbanksgruppen	35
Övrigt internationellt samarbete	36

Penning- och valutapolitiska åtgärder 1984	38
--	----

Figurer

1. Internationell konjunktur och relativa arbetskraftskostnader	4
2. Försörjningsbalans	6
3. Arbetslöshetsprocent och kapacitetsutnyttjandegrad	7
4. Konsumentpriser och bytesbalans	7
5. Finansieringsjämvikt	8
6. Bankernas ut- och inlåning	9
7. Centralbanksfinansieringen och kassareservdepositionerna	12
8. Affärsbankernas dagsmarknadsställning	14
9. Räntor	15
10. De särskilda finansieringsarrangemangen	18
11. Eurodepositionernas räntor	19
12. Finlands Banks valutareserv	20
13. Finlands Banks valutaindex	21
14. De viktigaste valutornas kursutveckling gentemot marken	22
15. Utvecklingen av skuldsättningen	23
16. Finlands Banks balansräkning	26

Tabeller

1. Finlands Banks balansräkning månadsvis	44
2. Den konvertibla och den bundna reserven	48
3. Räntor tillämpade av Finlands Bank	48
4. Inhemska clearingrörelse	49
5. Affärsbankernas centralbanksposition och kostnader för centralbanksfinansieringen	50
6. Finlands Banks dagsmarknad	51
7. Sedelutgivningen	52
8. Utelöpande sedlar och mynt	53
9. Sedeltillverkning och sedelmakulering	54
10. Sedlar och mynt	55
11. Avista säljkurser årsvis	56
12. Avista säljkurser månadsvis	58
13. Finlands långfristiga utländska skulder och fordringar	62

Revisorernas berättelse	63
-------------------------------	----

Riksdagens bankfullmäktige vid slutet av 1984	64
---	----

Finlands Bank vid slutet av 1984	64
--	----

DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN 1984

Den ekonomiska utvecklingen i Finland var 1984 alltjämt gynnsam. Den inre och den yttre jämvikten i samhällsekonomin förbättrades och den stabila produktionstillväxten fortsatte. Den främsta tillväxtstärkande faktorn var västexporten, som ökade kännbart tack vare uppsvinget i världsekonomin. Den ekonomiska politiken, som syftade till att bromsa inflationen och förbättra jämvikten i statshushållningen, dämpade för sin del uppgången i den inhemska konsumtions- och investeringsefterfrågan. Totalproduktionen växte enligt preliminära uppgifter liksom förra året med omkring 3 %. Bytesbalansen var i jämvikt och handeln i konvertibla valutor uppvisade efter tidigare års stora underskott ett överskott. Den höga marknadsräntan i förhållande till den internationella räntenivån och det starka förtroendet för markens externa värde medförde ett rikligt tillskott till valutareserven. Antalet sysselsatta ökade, men då utbudet av arbetskraft fortsatte att tillta, höll sig det relativa arbetslöshetsstalet på samma nivå som året innan eller i genomsnitt drygt 6 %. Inflationen saktade av lika mycket som de uppställda målen förutsatte, men var ändå snabbare än i de västliga industriländerna i genomsnitt. Konsumentpriserna gick under året upp med 6.1 %.

DET VÄRLDSEKONOMISKA LÄGET

Uppgången i världsekonomin förstärktes 1984, även om det geografiskt förekom stora skillnader i tillväxttakt och efterfrågestruktur och produktionsökningen i ett flertal länder historiskt sett blev jämförelsevis obetydlig (figur 1.A). Uppgången baserade sig huvudsakligen på att tillväxten i Förenta staterna var kraftig och återspeglades också i andra länder. Världshandeln ökade således kännbart och trots den höga räntenivån sköt också investeringarna fart i många länder. I Västeuropa blev totalproduktionens tillväxt till följd av den fortsatt

strama ekonomiska politiken och strukturella problem dock ringa; inflationstakten saktade av samtidigt som arbetslösheten fortsatte att växa.

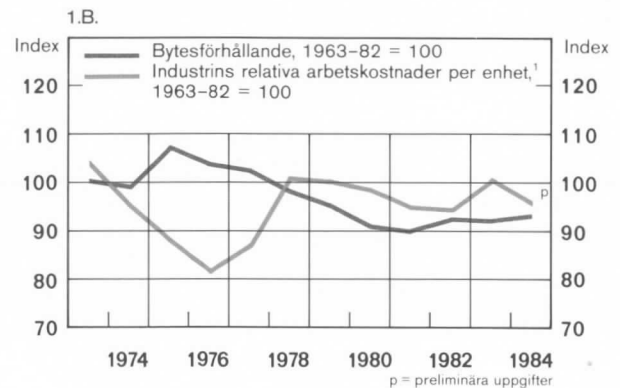
Då efterfrågan i industriländerna ökade endast långsamt bl.a. på grund av att den höga räntenivån dämpade lageruppbyggnaden, började råvarupriserna i dollar sjunka på världsmarknaden på våren och också oljepriset utsattes för ett tryck nedåt. Även om dessa faktorer innebar att importefterfrågan i u-länderna och de oljeproducerande länderna förblev relativt svag och för sin del fördröjde

Figur 1.

INTERNATIONELL KONJUNKTUR OCH RELATIVA ARBETSKRAFTSKOSTNADER

¹Index vägd med ländernas exportandelar.

¹14 andra länder/Finland, samma valuta.

en lindring i u-ländernas skuldproblem, skedde det en förbättring i u-ländernas ekonomiska situation och produktionens tillväxttakt ökade. Också de socialistiska länderna uppvisade en snabbare produktionstillväxt än året innan.

DEN EKONOMISKA POLITIKEN I FINLAND

De ekonomiska tillväxtutsikterna var vid ingången av 1984 goda och målet för den ekonomiska politiken var att bevara och stärka den ekonomiska jämvikten under den pågående konjunkturuppgången. Den ekonomiska politiken stramades åt, vilket framför allt syftade till att bromsa inflationen och förbättra balansen i statshushållningen.

Statsrådet avsåg i sin budgetproposition för 1984 att minska underskottet i statshushållningen. Underskottet krympte också kännbart. Då effekten av de ekonomisk-politiska åtgärder som tidigare hade vidtagits för att stöda den inhemska efterfrågan avtog, förändrades finanspolitiken i en tydligt efterfrågebegränsade riktning.

Penningpolitiken hade stegvis stramats åt redan 1983 och en jämförelsevis stram linje upprätthölls under hela 1984. Finansieringsmarknaden präglades fortfarande av strukturförändringar. Finlands Bank grundade sin penningpolitik framför allt på en hög dagsränta och inriktade sig samtidigt på att stegvis öka räntornas andel i balanseringen av finansieringsmarknaden överhuvudtaget. Också bankernas kassareservskyldighet höjdes under vårens lopp och markens externa värde stärktes något.

Inkomstpolitiken resulterade i en tvåårig centraliserad helhetsuppställning, som för sin del stödde ansträngningarna att bromsa inflationen. Lönekostnadernas stegringstakt avtog dock mindre än i konkurrentländerna och en lindrig försvagning i priskonkurrenskraften kunde inte undvikas.

EFTERFRÅGAN OCH UTBUDET

Efterfrågan på Finlands exportmarknader i väst ökade ansevärt 1984 och västexporten, som tagit

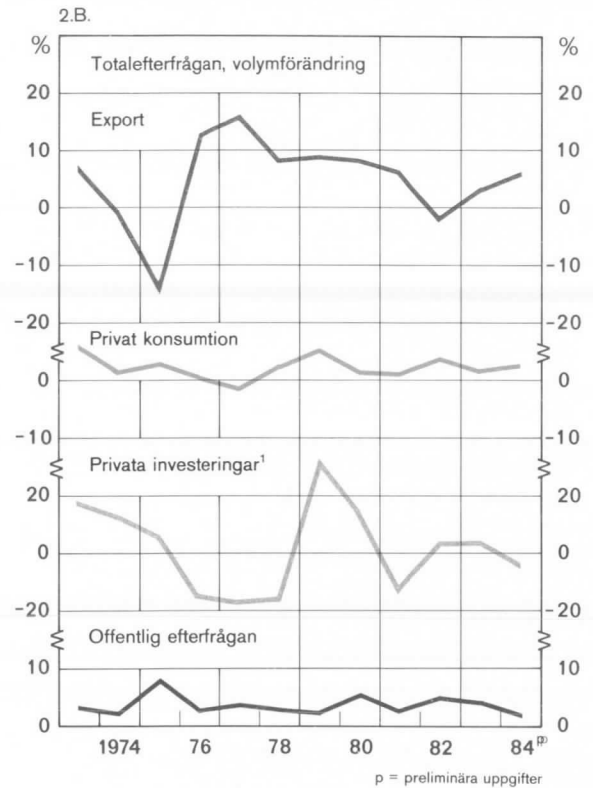
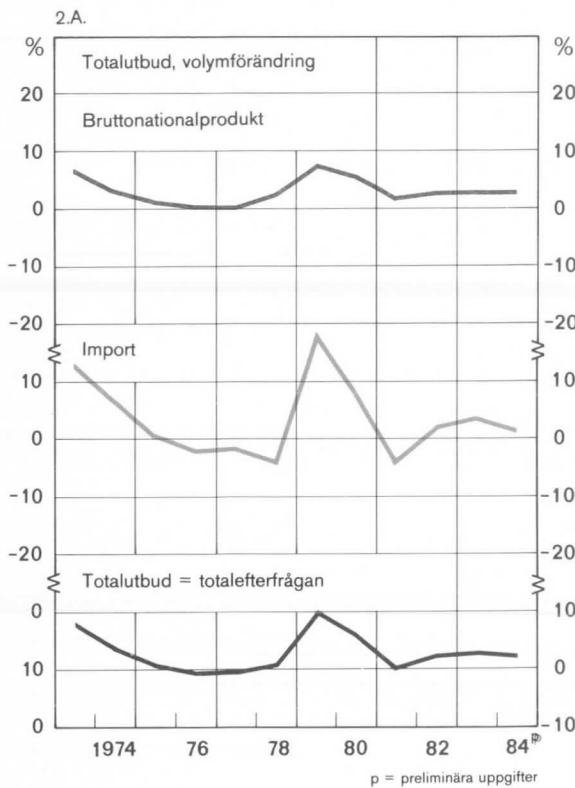
fart 1983, fortsatte att tillta. Att priskonkurrenskraften försvagades inverkar inte i nämnvärd grad störande på exportframgången (figur 1.B). Västexportens volym växte med närmare en femtedel, men då östexporten måste skäras ned på grund av strävandena att skapa jämvikt i östhandeln ökade den totala varuexporten med c. 10 %. Det var i synnerhet efterfrågan på pappersindustriprodukter som tilltog på västmarknaden och den nya kapacitet som de senaste åren kommit till i Finland nådde så gott som fullt utnyttjande. Också exporten av metallindustrins produkter expanderade starkt. Härtill bidrog framför allt de omfattande fartygsleveranserna. Problemen i samband med råvirkestillgången och den under höstens lopp inträffade försvagningen i efterfrågan medförde en nedgång i trävaruindustrins exportvolym (figur 2).

Att marknadsläget för skogsindustriprodukter förbättrades återspeglades i en kännbar uppgång i exportpriserna. I övrigt steg utrikeshandelspriserna rätt måttligt. Enligt utrikeshandelsstatistiken gick exportpriserna allt som allt upp med c. 6 % och importpriserna med c. 4 ½ % jämfört med föregående år. Bytesförhållandet förbättrades därigenom med omkring en procent (figur 1.B).

Den kraftiga ökning i investeringarna i affärsbyggnader som skett 1983 och åtstramningen av den ekonomiska politiken ledde till en svag investeringsverksamhet 1984. På grund av bl.a. uppgången i industrins kapacitetsutnyttjandegrad och den förbättrade lönsamheten växte fabriksindustrins investeringar med närmare en tiondedel (figur 3.B), medan investeringarna inom energisektorn avsevärt föll tillbaka. Investeringarna i maskiner och utrustning ökade en aning, då däremot industrins byggnadsinvesteringar minskade. Trots en liten nedgång var bostadsinvesteringarna fortsatt livliga. De privata fasta investeringarna gick totalt sett något tillbaka. En minskning skedde också i de offentliga investeringarna.

Tillväxten i den privata konsumtionen drevs upp i och med att realinkomsterna steg. Särskilt påtagligt ökade anskaffningen av varaktiga kon-

Figur 2.
FÖRSÖRJNINGSBALANS

¹Inkl. lagerinvesteringar och statistiskt fel, annan skala.

sumtionsvaror. Den privata konsumtionen växte med omkring 3 % eller en procentenhet mera än föregående år. Konsumtionstillväxten motsvarade i stort sett ökningen i hushållens disponibla realinkomster — någon förändring i den genomsnittliga sparbenägenheten skedde således just inte.

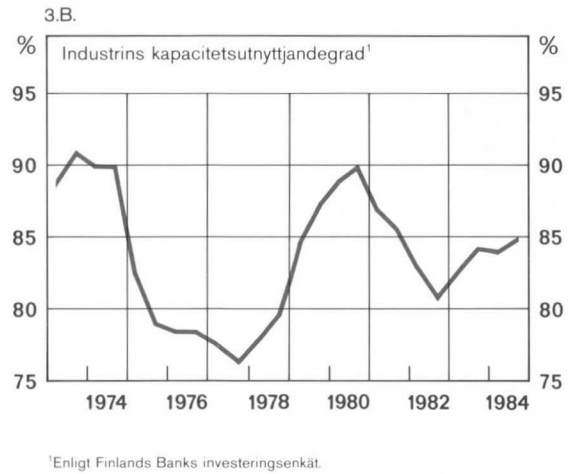
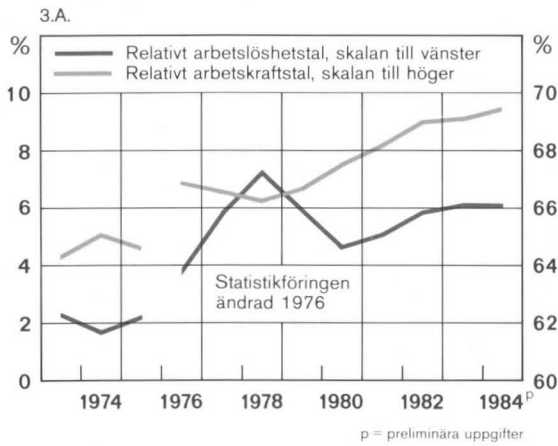
Inom den offentliga sektorn sjönk efterfrågetillväxten 1984 med en procentenhet till knappt 3 %. Tillväxten i den offentliga konsumtionen avtog endast obetydligt och blev ungefär 3 ½ %. Kommunernas konsumtion uppvisade emellertid en snabbare ökningstakt än året förut, vilket till en del kunde tillskrivas reformen av social- och hälsovården, den s.k. VALTAVA-reformen, vid början av året. Åtstramningen av den ekonomiska politiken märktes främst i de offentliga investeringarna, som krympte med knappt 2 %. Ännu året innan hade de klart ökat. Den offentliga efterfrågans åtstramande

effekt förstärktes genom att nettoskattegraden höjdes med omkring en procentenhet. Statens nettofinansieringsbehov reducerades till 4,5 mrd mk, vilket var ungefär hälften så mycket som ett år tidigare. Nedgången motsvarade c. 1 ½ % av totalproduktionens värde. Föregående år hade det förekommit en lika stor ökning i statshushållningens finansieringsbehov med stimulerande effekt på samhällsekonomin.

Totalproduktionen växte 1984 enligt preliminära beräkningar med c. 3 %, dvs. nästan lika mycket som ett år tidigare. Tillväxten var snabbast i branscherna inom den öppna sektorn. Särskilt snabb var den inom skogsindustrin, där produktionen ökade med närmare 7 %. Till följd av den svaga utvecklingen inom den s.k. övriga industrin blev ökningen för hela fabriksindustrins produktion c. 3 ½ %. Avtalet om råvarkespriserna på våren gav fart åt averkning-

Figur 3.

ARBETSLÖSHETSPROCENT OCH KAPACITETSUTNYTTJANDEGRAD

arna som fallit tillbaka året innan. Efter två år med goda skörderesultat ökade lantbruksproduktionen inte längre. Byggnadsverksamheten avtog, i synnerhet husbyggandet, då däremot tjänstesektorns produktion fortsatte att växa.

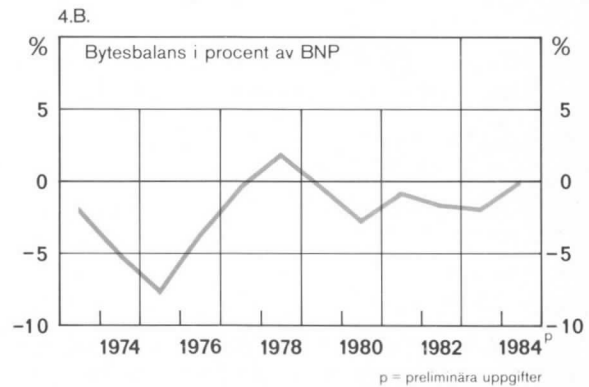
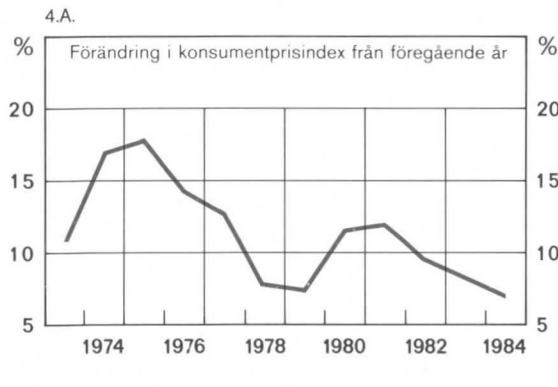
Som en följd av totalproduktionens relativt jämna utveckling och den lamma investeringsverksamheten steg importen av varor och tjänster endast obetydligt. Ökningen i finansieringskostnaderna ledde sannolikt till större ekonomisering bl.a. i lagerhållningen.

SYSSELSÄTTNINGEN OCH INFLATIONEN

Antalet sysselsatta ökade alltjämt 1984 och var i genomsnitt 24 000 personer större än året innan. Tillväxten koncentrerades till servicenäringarna; inom industrin fortsatte de sysselsattas antal däremot att minska. Stegningen i det relativa arbetskraftstalet, det ökade antalet personer i arbetsför ålder och återflyttningen från Sverige höjde utbudet av arbetskraft. De arbetslösas antal var något större än föregående år eller 159 000 personer och det relativa arbetslöshetstalet blev 6.2 % för året i

Figur 4.

KONSUMENTPRISER OCH BYTESBALANS

genomsnitt, dvs. ungefär lika stort som ett år tidigare (figur 3.A).

Den inhemska inflationen saktade av betydligt under 1984, men var alltjämt snabbare än det internationella genomsnittet. I slutet av året minskade inflationsskillnaden i förhållande till OECD-länderna vad gällde konsumentpriserna till drygt en procentenhet. Konsumentprisernas årsgenomsnitt steg med 7.1 %. Från årets början till årets slut var uppgången 6.1 % (figur 4.A).

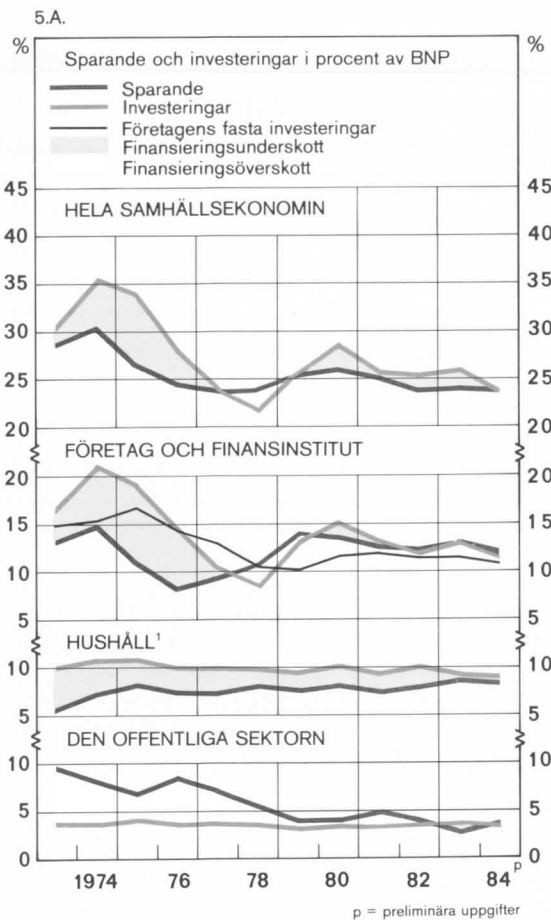
Den tvååriga centraliserade inkomstpolitiska helhetsuppgörelsen gav en höjning av avtalslönerna på i medeltal 6.8 % jämfört med föregående år. På

grund av löneglidningarna steg förtjänstnivån med allt som allt drygt 9 %. Arbetskostnaderna per producerad enhet ökade i Finland i en litet raskare takt än i de viktigaste konkurrentländerna. Då marknaden dessutom något stärktes, försvagades industrins genomsnittliga priskonkurrenskraft beräknad i samma valuta med c. 4 % (figur 1.B).

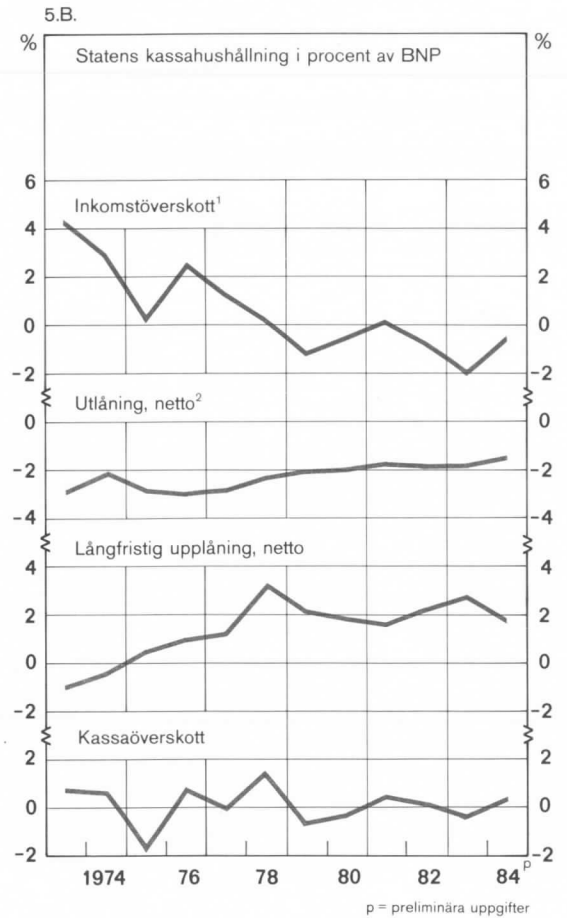
DEN UTLÄNDSKA OCH DEN INHEMSKA FINANSIERINGEN

Handelsbalansen resulterade i ett överskott på 5.5 mrd mk. Inom utrikeshandeln balanserade skillnaderna i utveckling geografiskt sett varandra: västexporten växte kraftigt samtidigt som östexporten

Figur 5.
FINANSIERINGSJÄMVIKT

¹Inkl. icke vinstsyftande samfund.

¹Inkomster - utgifter, exkl. finansoperationer.

²Inkl. övriga finansinvesteringar.

gick tillbaka. Västhandeln gav 1984 ett överskott på allt som allt c. 8 mrd mk, medan det i östhandeln uppstod ett underskott på c. 3 mrd mk. Överskottet i tjänsteutbytet krympte till drygt 2 mrd mk, då inkomsterna från projektexporten minskade och underskottet i turistbalansen ökade. Faktorsättningarnas och inkomstöverföringarnas underskott växte en aning. Bytesbalansen var i jämvikt; för första gången sedan 1978 visade den inte underskott. En särskilt påtaglig förbättring skedde inom handeln i konvertibla valutor. Mot att de två föregående åren ha gett ett underskott på närmare 8 mrd mk gav bytesbalansen för konvertibla valutor 1984 ett litet överskott.

Jämvikten i bytesbalansen innebar att sparandet var lika stort som investeringarna i hela samhällsekonomin. Inom företags- och finansinstitutssektorn uppstod för första gången sedan 1979 ett finansieringsöverskott och inom den offentliga sektorn eliminerades föregående års underskott så gott som helt (figur 5.A).

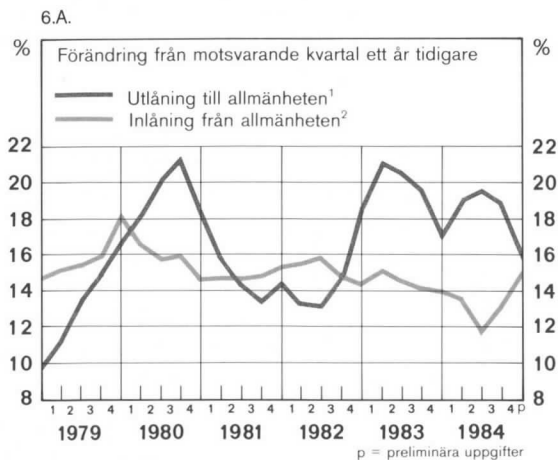
Statshushållningens finansieringsläge förbättrades betydligt under årets lopp så som de finanspolitiska målen förutsatte och skillnaden mellan de löpande utgifterna och inkomsterna krympte till knappt 2 mrd mk. Året innan hade inkomstunderskottet uppgått till 5.4 mrd mk. Att underskottet re-

ducerades återspeglade dels stegringen i skattegraden, dels strävan att begränsa utgiftsvolymen i statsekonomin. På grund av de ökade amorteringarna av statsskulden minskade bruttofinansieringsbehovet mindre än inkomstunderskottet. Nettofinansieringsbehovet sjönk däremot med ungefär hälften jämfört med året innan (figur 5.B). Staten importerade långfristigt kapital till ett nettobelopp av 2.6 mrd mk, dvs. lika mycket som föregående år. Detta täckte över hälften av statens nettofinansieringsbehov.

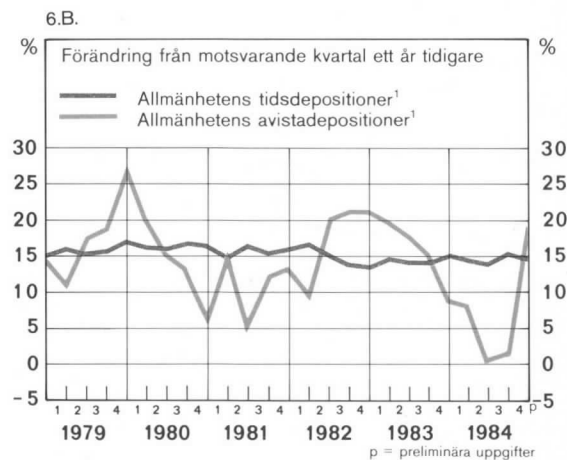
Hushållens sparkvot låg kvar på nästan samma höga nivå som året innan. Av sparandet kanaliseras en större del än tidigare till finansobjekt i stället för till realinvesteringar, vilket förklarades av realräntans stegring och de avtagande inflationsförväntningarna. Också bostadspriserna upphörde att stiga. Konsumtionsuppgången kunde främst tillskrivas anskaffningen av varaktiga konsumtionsvaror.

Företagens inkomster och lönsamhet utvecklades gynnsamt bl.a. tack vare uppgången i kapacitetsutnyttjandegraden och förbättringen i bytesförhållandet. Investeringsverksamheten, som under föregående lågkonjunktur varit rätt livlig, sköt inte ännu i sin helhet fart. Detta återspeglade till en del effekten av den ekonomiska politiken: un-

Figur 6.
BANKERNAS UT- OCH INLÅNING

¹Inkl. inhemska krediter i utländsk valuta och obligationskrediter.
²Inkl. inhemska depositioner i utländsk valuta.

¹Inkl. inhemska depositioner i utländsk valuta.

der 1982 och 1983 hade investeringarna stimulerats genom finanspolitiska åtgärder och den goda tillgången på finansiering, under 1984 ledde åter den goda avkastningen av likvida investeringsobjekt i kombination med den lägre inflationen till att företagen skar ned sina lagerinvesteringar och sköt upp investeringsprojekt. Att räntan på nya lån steg på grund av marknadsräntornas ökade betydelse var sannolikt en bidragande orsak till att investeringarna ställdes på framtiden. Till följd av den fördelaktiga inkomstutvecklingen och den lama investeringsverksamheten förbättrade företagen sin finansieringsställning.

Den privata sektorns import av långfristigt lånekapital steg till ett nettobelopp av knappt 4 mrd mk. En betydande del härav bestod av valutabankernas konverteringar av kortfristiga krediter till långfristiga. Övriga långfristiga kapitalposter medräknade gav den långfristiga kapitalbalansen ett överskott på 6.4 mrd mk.

Den kortfristiga kapitalimporten var i synnerhet i början av året ovanligt riklig. Redan året innan hade den betydande skillnaden mellan de inhemska och de utländska räntorna i kombination med det allt starkare förtroendet för marke lockat rikligt med kortfristigt kapital till landet. På grund av ränteskillnaden var också terminskurserna rätt attraktiva för exportföretagen och en del av kapitalimporten för- anleddes därför av bankernas behov att täcka terminsköp. Genom omfattande terminsinterventioner neutraliserade Finlands Bank dock största delen av valutabankernas kapitalimportbehov. Den privata sektorns import av kortfristigt kapital steg allt som allt till inemot 5 mrd mk. Då återbetalningarna på 2 mrd mk av Finlands Banks reservkrediter beaktats, blev överskottet i den kortfristiga kapitalbalansen 2.9 mrd mk.

Den konvertibla valutareserven höll sig under årets andra hälft kring knappt 20 mrd mk. Vid slutet av

året uppgick den konvertibla reserven till 18.8 mrd mk. Finlands Bank hade samtidigt terminsköpskontrakt för 20.1 mrd mk. Ett år tidigare hade den konvertibla valutareserven uppgått till 8.2 mrd mk och terminsköpskontrakten till 2.5 mrd mk. Av valutareserven hade 2 mrd mk utgjorts av reservkrediter. De bundna kontona uppvisade vid slutet av 1984 en skuld på 0.3 mrd mk. De bundna valutafordringarna minskade i synnerhet under senare hälften av året. Vid utgången av 1983 hade den bundna reserven belöpt sig till 0.6 mrd mk och långfristiga rubelfordringar hade dessutom funnits till ett belopp av 2.1 mrd mk. Dessa betalades tillbaka under 1984.

Bankernas totala kreditgivning växte hela året mycket snabbt; t.o.m. realt var tillväxten närmare 12 %. I synnerhet för de räntereglerade markkrediterna och för valutakrediterna accelererade tillväxten avsevärt jämfört med året innan. Däremot avtog masskuldebrevskrediternas ökningstakt, även om den alltså översteg 30 %. Bankernas totala medelanskaffning utvecklades i ungefär samma takt som kreditgivningen. Tillväxttakten var c. 19 %. För inlåningen med normala villkor blev stegringen på årsbasis drygt 16 % då ökningstakten tilltog mot slutet av året (figurerna 6.A och 6.B). Specialinlåningen eller de s.k. marknadspengarna ökade i början av året synnerligen kraftigt. På sommaren stannade emellertid deras tillväxt av och under senare hälften av året till och med krympte beloppet av inlutna depositioner av marknadspengar. Vid slutet av året uppgick det till c. 12.6 mrd mk.

Till följd av strukturförändringen på finansieringsmarknaden förlorade de tidigare indikatorerna för finansieringsmarknadens stramhet sin betydelse. I stället för centralbanksskulden och kredittillgången var det räntorna som fick en avgörande roll. Med hjälp av en hög dagsränta försökte centralbanken dra in likviditet från marknaden i avsikt att dämpa inflationen.

CENTRALBANKSPOLITIKEN

Centralbankspolitiken år 1984 kännetecknades av stramhet och anpassning till de förändrade förhållandena. Dagsräntan hade höjts kännbart redan hösten 1983 för att stoppa det valutautflöde som kursförväntningarna gett upphov till och den hölls kvar på en hög nivå även efter det att oron hade lagt sig. Syftet var att hålla tillbaka tillväxten i bankernas kreditgivning, dämpa totalefterfrågan och binda det likviditetsöverskott som uppstod då valutaflödet vände. För att stöda den inflations- och efterfrågedämpande penningpolitiken stärktes markens externa värde och bankernas kassareservskyldighet höjdes successivt under vårens lopp. Penningpolitiken var relativt stram under resten av året. Andelen in- och utlåning till marknadsränta växte inom finansieringsförmedlingen och Finlands Bank anpassade de centrala penningpolitiska medlen till de nya förhållandena. På grund av förändringarna förmedlades effekten av penningpolitiken i allt högre grad via räntorna.

PENNINGPOLITIKEN

Huvuddragen i penningpolitiken

Störningarna på valutamarknaden hösten 1983 gav en förvarning om att förtroendet för strävandena att stabilisera den ekonomiska utvecklingen på lång sikt inte var tillräckligt starkt. Trots att inflations-takten saktade av från slutet av 1983, var den fortfarande betydligt snabbare än i konkurrentländerna och priskonkurrenskraften fortsatte att försvagas. Bankernas kreditgivning växte i rask takt och likviditeten i ekonomin ökade samtidigt som konjunkturuppgången blev allt tydligare. Penningpolitiken inriktades mera än tidigare på att bromsa inflationen och dämpa konjunkturuppgången. Detta krävde en fortsatt hög dagsränta.

Med dagsräntan styrdes också räntan på bankernas specialinlåning i rätt stor omfattning allt från våren, då bankernas räntekartell för marknads-pengar bröt samman på grund av den skärpta konkurrensen. Den höga dagsräntan höll tillbaka tillväxten i bankernas utlåning i mark och den höga marknadsräntan lockade företagen att skjuta upp investeringarna till en senare tidpunkt. Penningpolitiken minskade således möjligheterna och lusten att finansiera konsumtions- och investeringsefterfrågan.

Den höga dagsräntan medförde stora ränteskillnader dels mellan marknads-pengar och bankernas räntereglerade kreditgivning, dels mellan inhemsk

och utländsk finansiering. Med räntereglerade krediter finansierades utöver realinvesteringar också placeringar på den fria marknaden. Penningcirkulationen inom finansieringssystemet höjde för sin del tillväxttalen för kreditgivningen och penningmängden, vilket försvårade lägesbedömningen på finansieringsmarknaden.

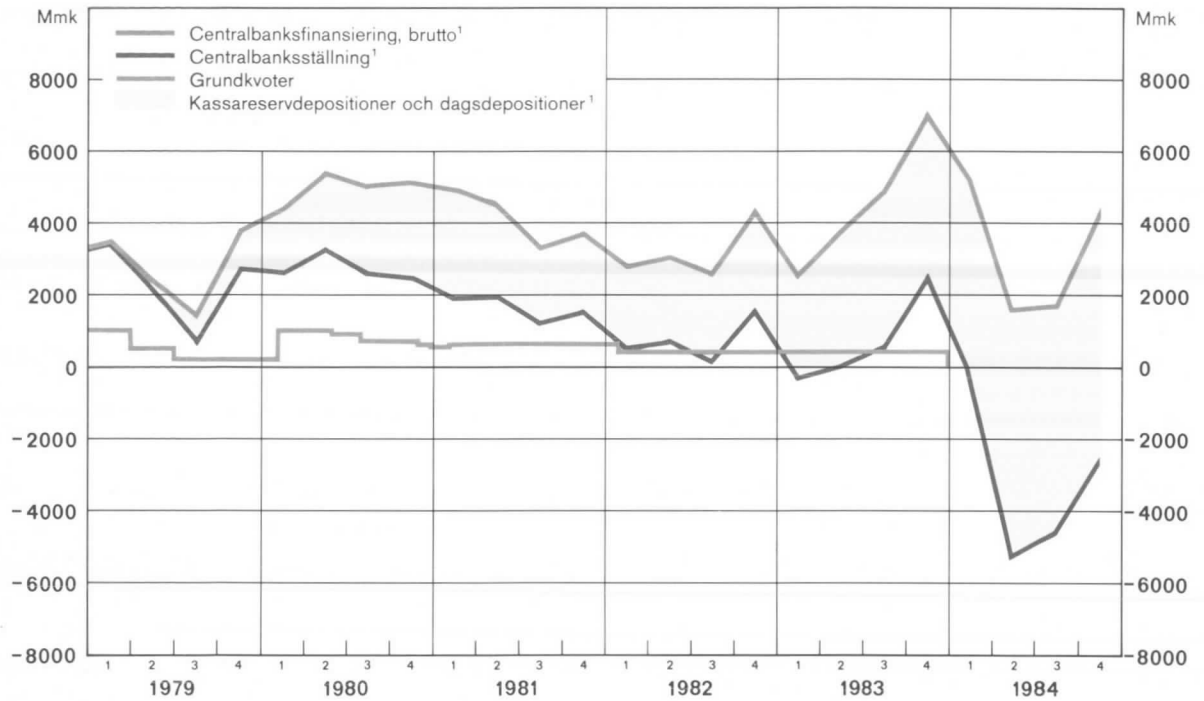
Den höga marknadsräntan och det ökade förtroendet för marken drev kännbart upp företagens kapitalimport, vilket återspeglades i en uppgång i valutareserven. Största delen av företagens kapitalimport kanaliserades dock fortfarande i form av depositioner av marknads-pengar till bankerna och via dem i huvudsak som dagsdepositioner till Finlands Bank. Kapitalimporten ledde alltså inte till en sådan lättnad på finansieringsmarknaden som kunde ha äventyrat de penningpolitiska målen. Inflödet av valuta för täckning av bankernas terminsköp skulle också ha blivit exceptionellt kraftigt, ifall Finlands Bank inte hade stoppat det genom att själv i stor omfattning delta på terminsmarknaden.

Den penningpolitiska linjen befästes även genom att markens externa värde skrevs upp med c. 1 ½ % inom ramen för valutaindex-talets variationsområde. På våren höjdes bankernas kassareservskyldighet dessutom stegvis från 4.7 till 5.6 %.

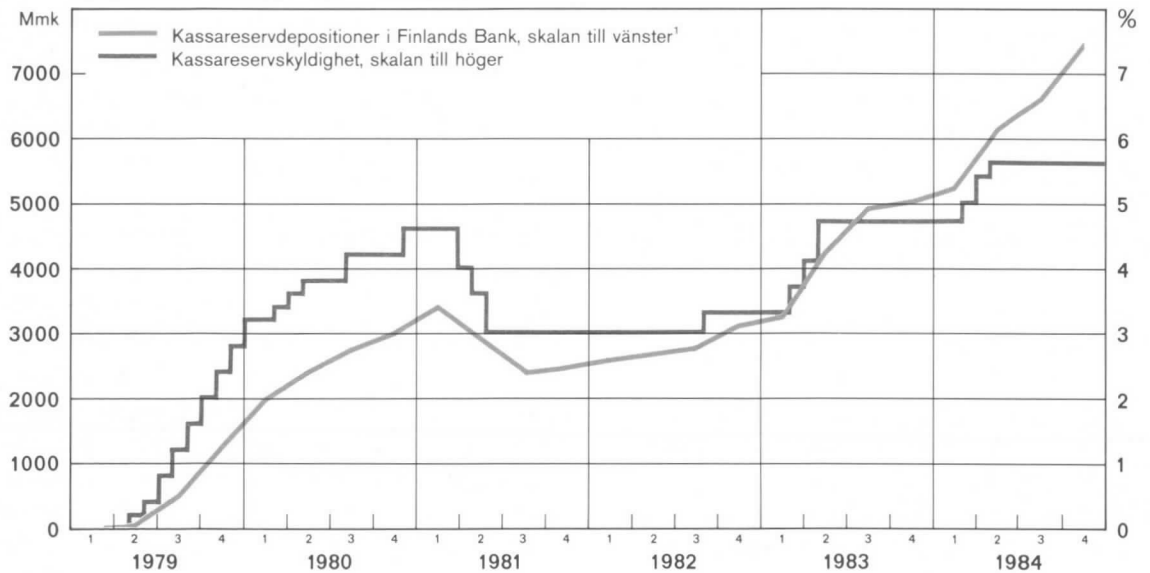
På hösten effektiviserades det penningpolitiska styrsystemet — kassareservavtalet och regleringen av

Figur 7.
CENTRALBANKSFINANSIERINGEN OCH KASSARESERVDEPOSITIONERNA

7.A. AFFÄRSBANKERNAS CENTRALBANKSSTÄLLNING

7.B. BANKERNAS KASSARESERVDEPOSITIONER

¹Kvartalsgenomsnitt av dagsvärdena.

medelräntan ändrades. Då den inhemska inflationen därtill ytterligare saktade av och de internationella räntorna sjönk, kunde dagsräntan stegvis sänkas. Samtidigt minskade den stora skillnaden mellan administrativa och fria räntor då grundräntan hela året låg kvar på 9.5 %.

Förändringarna i det penningpolitiska styrsystemet

Det penningpolitiska styrsystemet reviderades under 1984 i väsentlig grad. Reformerna skulle öka penningpolitikens effektivitet och bidra till jämlikare och enhetligare verksamhetsförutsättningar för bankerna.

Bankernas kvoter till grundränta avskaffades helt vid början av 1984 för att systemet skulle förenklas. Därefter beviljades centralbanksfinansieringen enbart i form av dagslån (figur 7.A). I samband härmed fick de utlandsägda affärsbankerna samma rättigheter att delta på Finlands Banks dagsmarknad som de inhemska affärsbankerna. För dagsdepositionerna uppställdes en övre gräns, dvs. 20 % av varje banks balansomslutning. Den övre gränsen slopades vid början av april.

I januari justerades regleringen av depositionsbankernas medelränta på utlåningen och i september ändrades reglerinssystemet. Bankernas rätt att överföra en del av räntekostnaderna för sin specialinlåning på den fria marknaden till utlåningsräntorna höjdes i januari från 50 till 60 %. Åtstramningen av penningpolitiken skulle därmed tydligare än förut återspeglas också i kreditefterfrågan; samtidigt slopades nämligen den övre gränsen på 14 % för sammanslutningars check- och växelkrediter.

Regleringen av medelräntan ändrades i september så, att depositionsbankernas rätt att överföra räntekostnader också kom att omfatta inlåningen med normala villkor. Bankerna kunde efter revideringen överföra 30 % av stegringen i räntekostnaderna för den totala inlåningen till utlåningsräntorna. Avsikten var att placera bankerna i samma ställning i räntekonkurrensen.

I september ingick Finlands Bank också ett nytt kassareservavtal med bankerna. I detta utvidgades den inlåning som låg till grund för indrivningen av kassareservdepositionerna. Enligt det gamla avtalet från 1979, vilket ändrats 1982, hade till kassareservbasen räknats inlåningen i mark med normala villkor från allmänheten och hälften av den inhemska inlåningen i utländsk valuta. Under den tid avtalet varit i kraft hade marknadspengarna och bankernas finansiering i utländsk valuta vuxit ytterst kraftigt. Kassareservbasen hade därför blivit allt smalare och systemets penningpolitiska styreffekt hade försvagats. Dessutom hade kassareservskyldigheten i förhållande till utlåningen och balansräkningens slutsumma blivit en betydligt större belastning för de lokala bankerna än för affärsbankerna.

Det nya kassareservavtalet med bankerna rättade till dessa missförhållanden genom att olika finansieringsposter och banker nu behandlades neutralare. Enligt avtalet utvidgades kassareservbasen så, att den utöver inlåningen med normala villkor också omfattade inlåningen i utländsk valuta i dess helhet samt som nya poster inlåningen av marknadspengar och bankernas utländska nettoskuld med vissa avdrag. Den nya kassareservbasen täckte således de finansieringskällor som bankerna kunde utnyttja för sin utlåning till största delen. Utvidgningen breddade kassareservbasen med omkring 30 %. För att underlätta övergångsskedet uppfylldes den extra depositions skyldigheten stegvis under oktober — december (figur 7.B).

Genom att tillåta en del avdrag från den utländska nettoskulden vid beräkning av kassareservbasen ville Finlands Bank tillförsäkra de inhemska bankerna lika goda konkurrensvillkor som utländska banker. Av samma orsak beslöt banken att börja uppbära depositioner motsvarande kassareservskyldigheten av de företag som med Finlands Banks tillstånd finansierade sina exportfordringar eller sin import med krediter som i eget namn upptagits direkt av utländska finansinstitut. Depositionsskyldigheten trädde i kraft vid ingången av 1985.

Reformerna av styrsystemet balanserade varandras effekter på bankernas konkurrensläge och lön-

DE VÄGDA MEDELRÄNTORNA PÅ PENNINGINSTITUTENS UTLÅNING OCH INLÅNING¹ SAMT RÄNTEMARGINALERNA VID SLUTET AV 1983 OCH 1984, %

	31.12.1983			31.12.1984		
	Utlåning	Inlåning	Räntemarginal	Utlåning	Inlåning	Räntemarginal
Postbanken	10.09	5.04	5.05	10.37	5.12	5.25
Affärsbankerna	10.18	6.14	4.04	10.68	6.30	4.38
Sparbankerna	10.65	6.31	4.34	10.79	6.46	4.33
Andelsbankerna	10.64	6.24	4.40	10.66	6.37	4.29
Samtliga penninginstitut	10.39	6.08	4.31	10.67	6.22	4.45

¹ I medelräntan på utlåningen ingår den del av räntekostnaderna för specialinlåningen som bankerna kan överföra till utlåningsräntorna, medan medelräntan på inlåningen omfattar enbart räntorna på bankernas inlåning med normala villkor.

samhet. Kassareservskyldigheten belastade affärsbankerna mera än de lokala bankerna och affärsbankerna fick därför också höja medelräntan mera. Den tidigare regleringen krävde av affärsbankerna, då överföringsrätten inte beaktats, en 0.65 procentenheter lägre medelränta på utlåningen än av de lokala bankerna. Enligt det nya systemet kom alla former av inhemsk inlåning i mark i samma ställning och alla banker med samma medelränta på inlåningen kunde debitera samma medelränta på utlåningen.

För tillämpningen av den övre gränsen för medelräntan överenskomms övergångsperioder på 12 och 24 månader. De banker för vilka medelräntans övre gräns steg kunde ända till utgången av september 1985 stegvis höja sina räntor, medan en anpassningsperiod av 24 månader tilläts för de banker där den övre gränsen för medelräntan sjönk.

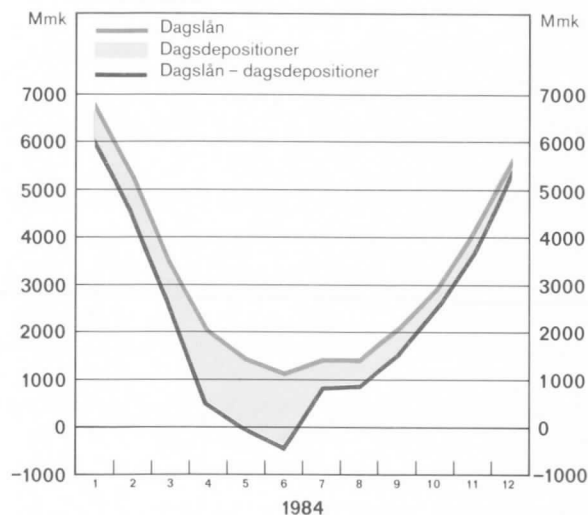
Medelräntan på penninginstitutens utlåning uppgick vid årets slut till 10.67 % mot 10.39 % ett år tidigare. Stegningen i medelräntan orsakades allt från våren 1983 av den tidigare nämnda överföringsrätten (figur 9.C).

Dagsräntepolitiken

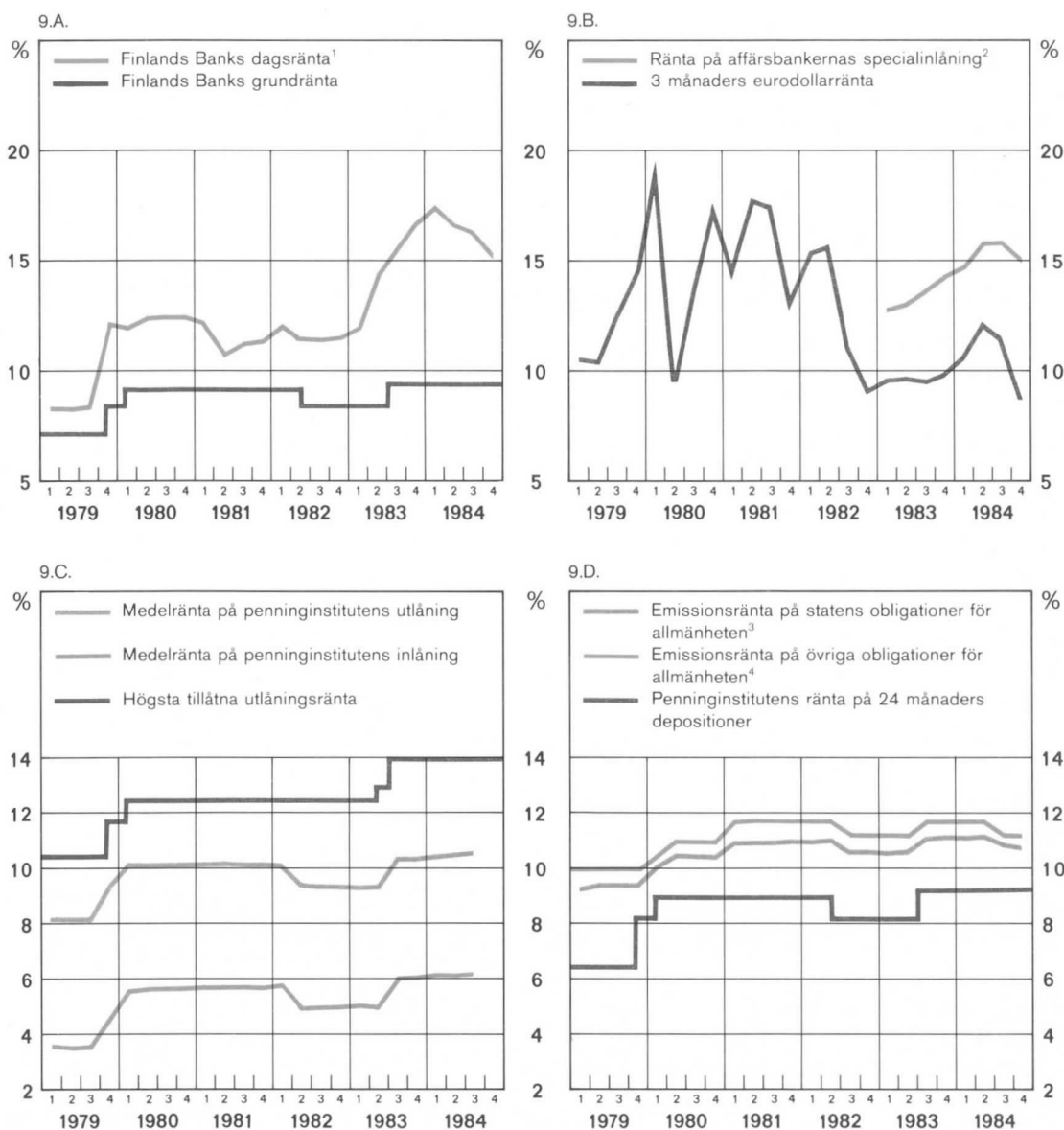
Det viktigaste penningpolitiska medlet bestod i en hög dagsränta. Genom högräntepolitiken sporrades företagen att skjuta upp sina investeringar till en senare tidpunkt så att konjunkturutvecklingen skulle utjämnas. Dagsräntan justerades i flera omgångar 1984. Någon egentlig ändring av den penningpolitiska linjen var det emellertid inte fråga

om. I syfte att bromsa tillväxttakten i bankernas kreditgivning och dämpa inflationen höjde Finlands Bank dagsräntan vid början av året från 16.7 till 17.5 %, en nivå som bibehölls ända till slutet av mars. Den räntekartell för marknadspengar som bankerna kommit överens om föregående höst och som avsåg att hindra att räntan på specialinlåningen skulle stiga över 15 % bröt samman i slutet av mars, och marknadsräntan steg nästan i nivå med dagsräntan. Det var därför möjligt att sänka dagsräntan utan lättande effekt på penningmarknaden. I april sänktes dagsräntan stegvis till 16.5 %. Avsikten var också att minska den betydande skillnaden mellan de inhemska och

Figur 8.
AFFÄRSBANKERNAS DAGSMARKNADS-STÄLLNING

Figur 9.
RÄNTOR

¹Genomsnitt av dagsvärdena.

²Införd i statistiken från början av 1983.

³Vägd med försäljningen.

⁴Vägd med emissionsbeloppen.

de utländska kortfristiga räntorna (figurerna 8 och 9.A—B).

Bankernas depositionsskyldighet steg på hösten till följd av reformen av kassareservsystemet. Den

nya regleringen av medelräntan gav bankerna ökade möjligheter att tillämpa relativt höga räntor på nya krediter. Då penningpolitikens styreffekt till dessa delar tilltog och då de utländska räntorna dessutom var fallande kunde dagsräntan skäras

ned. Dagsräntan sänktes i september i två steg till 15.8 % och under slutet av året ytterligare succesivt till 14.8 %.

Masskuldebrevslån emitterade i Finland

Finlands Bank för ett register över masskuldebrevslån. I detta skall alla masskuldebrevslån utom statens registreras. Masskuldebrevslånen kan vara obligations-, debentur- eller s.k. övriga masskuldebrevslån. För andra obligationslån än statens måste tryggande säkerhet ställas och för emission av andra obligationslån än statens krävs tillstyrkande utlåtande av Finlands Bank och tillstånd av statsrådet. För debenturlån får säkerhet inte ställas och dessa lån kan vara antingen kredit- eller riskdebenturlån. Riskdebenturerna har ifall emittenten försätts i konkurs sämre rätt än masskuldebrev i allmänhet. För övriga masskuldebrevslån har kännetecknen inte fastställts i lag. Emission av debenturlån och övriga masskuldebrevslån kräver endast då det gäller banker tillstånd av myndighet.

Andra än staten emitterade 1984 i Finland allt som allt 192 masskuldebrevslån med ett sammanlagt

nominellt värde av 8.8 mrd mk. Antalet lån växte med nästan hälften jämfört med föregående år, medan ökningen i det nominella totalbeloppet stannade vid c. 12 % eller c. 1 mrd mk.

Av de olika lånetyperna ökade de övriga masskuldebrevslånen sin andel med 12 procentenheter från föregående år eller till 66 % av det sammanlagda nominella värdet. Debenturlånens andel sjönk med 9 procentenheter till 12 % och de icke-statliga obligationslånens med 3 procentenheter till 22 %.

Lånen för allmänheten uppgick allt som allt till 2.9 mrd mk, vilket innebar en ökning på 1.0 mrd mk jämfört med året innan. Lån för andra än allmänheten, vilkas teckning grundar sig på avtal mellan låntagaren och tecknaren — oftast ett penninginstitut — emitterades till ungefär samma belopp som 1983 eller 5.9 mrd mk.

Finlands Bank gav under året utlåtande om 23 obligationslån. Alla utom ett fick ett tillstyrkande utlåtande och statsrådet beviljade emissions-tillstånd för dessa. Lånens sammanlagda nominella värde, knappt 2 mrd mk, var något större än

MASSKULDEBREVSLÅN EMITTERADE I FINLAND 1983 OCH 1984

	Antal			Nominellt värde, Mmk		
	1983	1984	Förändring	1983	1984	Förändring
Andra än statens masskuldebrevslån totalt	130	192	+ 62	7 723	8 838	+ 1 115
Lån för allmänheten sammanlagt	36	65	+ 29	1 851	2 896	+ 1 045
Lån för andra än allmänheten sammanlagt	94	127	+ 33	5 872	5 942	+ 70
Obligationslån	31	22	— 9	1 870	1 904	+ 34
Lån för allmänheten, hypoteksbanker	9	9	—	700	950	+ 250
Lån för andra än allmänheten, hypoteksbanker	8	7	— 1	865	780	— 85
Lån för andra än allmänheten, företag	14	6	— 8	305	174	— 131
Debenturlån	38	37	— 1	1 659	1 066	— 593
Lån för allmänheten	18	29	+ 11	640	493	— 147
Lån för andra än allmänheten	20	8	— 12	1 019	573	— 446
Övriga masskuldebrevslån	61	133	+ 72	4 194	5 868	+ 1 674
Lån för allmänheten	9	27	+ 18	511	1 453	+ 942
Lån för andra än allmänheten	52	106	+ 54	3 683	4 415	+ 732
Statens masskuldebrevslån						
Lån för allmänheten	10	11	+ 1	3 200	4 386	+ 1 186
Lån för andra än allmänheten	5	5	—	708	687	— 21

föregående år. Lånen för allmänheten var lika många som 1983; däremot växte lånesumman med en tredjedel. Samtliga emitterades av hypoteksbanker. Antalet lån för andra än allmänheten minskade med närmare hälften och lånesumman sjönk också kännbart.

Lånetiden för de icke-statliga obligationslånen för allmänheten var 10 år. Lånen löpte med fast ränta och statsrådet beviljade skattefrihet för dem. Räntan uppgick för emissioner i början av året till 11.75 % och för emissioner i slutet av året till 11.25 %. Den livliga efterfrågan på obligationslån gjorde det möjligt att sänka räntan (figur 9.D).

Användningen av debenturer både som lån för allmänheten och som lån för andra minskade. Debenturlånen för allmänheten steg visserligen i antal, men deras sammanlagda nominella värde sjönk. De övriga masskuldebrevslånens kraftiga ökning till såväl belopp som antal fördelade sig på både lånen för allmänheten och lånen för andra.

Staten emitterade under året 16 lån, av vilka 11 var avsedda för allmänheten. Lånen för allmänheten ökade med ett och deras sammanlagda belopp med drygt en tredjedel. Antalet lån för andra än allmänheten var lika stort som 1983, medan det sammanlagda beloppet något sjönk.

De konjunkturpolitiska specialdepositionerna

De konjunkturpolitiska specialdepositionerna i Finlands Bank bestod till största delen av de investeringsdepositioner som företagen gjort i anslutning till investeringsreserveringarna. För att hålla tillbaka investeringsefterfrågan beslöt statsrådet i januari 1984 att höja maximibeloppet av investeringsreserveringar gjorda för räkenskapsperioder som avslutats 1984 från 50 till 70 % av räkenskapsperiodens vinst. Finlands Bank beslöt att på dessa investeringsdepositioner erlagga en ränta 1.5 procentenheter under grundräntan eller 8 % för att främja systemet med investeringsreserveringar. Utan särskilt beslut utgör räntan på investeringsdepositionerna hälften av grundräntan. Nya depositioner gjordes under året till ett belopp av 800 Mmk

och det sammanlagda beloppet av investeringsdepositionerna uppgick vid årets slut till drygt 2 mrd mk.

Statsrådet beslöt i januari att för tallsågtimmer under ett år uppbära exportdepositioner på 2.5 % av exportvärdet. Depositionerna insattes i Finlands Bank. Beslutet föranleddes av exportinkomsternas utveckling, som ansågs kunna äventyra den ekonomiska politikens mål att bromsa inflationen. I juni började också för cellulosa uppbäras exportdepositioner på 3 % av exportens värde för en tid av ett år. Indrivningen av exportdepositioner för tallsågtimmer upphörde dock vid början av november, då exportefterfrågan tydligt hade försvagats och exportvolymen börjat minska. På depositionerna erlades en ränta 0.75 procentenheter under grundräntan eller 8.75 %. Vid slutet av december hade knappt 80 Mmk influtit i exportdepositioner för tallsågtimmer och cellulosa.

De särskilda finansieringsarrangemangen

Finlands Banks andel av de särskilda finansieringsarrangemangens kreditbestånd växte under året med 3 % och utgjorde vid årets slut 4 687 Mmk.

Inom ramen för finansieringsarrangemanget för inhemska leveranser, dvs. med KTR-krediter finansieras den inhemska industrins leveranser av kapitalvaror till inhemska beställare. Genom arrangemanget skall de finländska företagen på den inhemska marknaden garanteras lika goda finansiella konkurrensvillkor som de utländska tillverkarna. Finlands Bank, affärsbankerna och Postbanken deltar i finansieringsarrangemanget. Villkoren för arrangemanget avpassades efter konjunkturläget och ränteutvecklingen på finansieringsmarknaden.

Finlands Banks andel av den kreditfinansierade delen av köpeskillingen reducerades i mars från 40 till 30 %. Räntan på KTR-krediterna höjdes den 1 november med en procentenhet så, att den för KTR-krediter beviljade efter detta datum var lika med Finlands Banks grundränta plus en procentenhet. Den nedre gränsen för köpeskillingen för en leverans som kan finansieras med en KTR-kredit höjdes i mars från 300 000 till 400 000 mark och i november ytterligare till 1 Mmk.

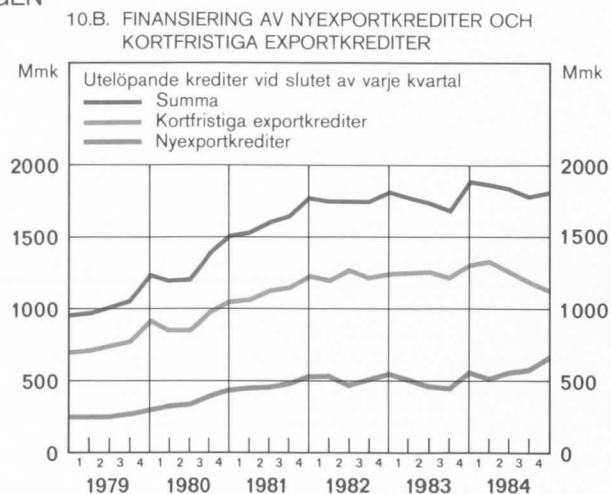
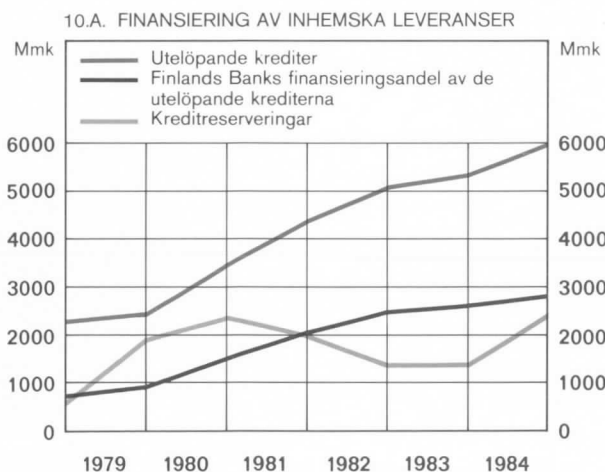
KTR-krediter reserverades till ett belopp av 3 052 Mmk, varav maskiner till skogsindustrin stod för 47 % och fartyg för 31 %. Vid årets slut var kreditreserveringar på 2 466 Mmk i kraft, dvs. 72 % mera än ett år tidigare. Dragningarna av KTR-krediter uppgick till 2 016 Mmk, vilket var 425 Mmk mera än 1983. Hela kreditbeståndet växte från föregående år med 613 Mmk till 6 004 Mmk. Härav utgjorde Finlands Banks finansieringsandel 2 860 Mmk (figur 10.A).

Finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter är avsett för finansiering av sådana högst 24 månaders exportkrediter som beviljats i samband med export som skall betalas i konvertibel valuta. Maximibeloppet av de kortfristiga exportkrediter som Finlands Bank beviljar fastställdes vid 1984 års början till i medeltal 30 Mmk och vid 1985 års början till i medeltal 20 Mmk per år och företag. Den ränta som för finansieringen debiterades företagen låg 0.75 procentenheter under grundräntan för exportleveranser med en betalningstid av högst 12 månader och 0.25 procentenheter under grundräntan då betalningstiden översteg 12 månader, dvs. på 8.75 respektive 9.25 %. Finlands Bank beslöt i december att den 1 januari 1985 höja räntan så, att den oberoende av betalningstiden skulle ligga 0.25 procentenheter över grundräntan.

Kreditbeståndet för finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter minskade med 13 % och uppgick vid årets slut till 1 152 Mmk inkl. 41 Mmk i exportfactoringkrediter till finansieringsbolag. Av hela kreditbeståndet representerade verkstadsindustrin 42 %, metallindustrin 4% och textil-, beklädnads- och läderindustrin 10 %. Finansieringen utnyttjades vid årets utgång av 642 företag (figur 10.B).

Med nyexportkrediter finansieras det behov av driftskapital under tillverkningstiden som beror på småindustrins och den medelstora industrins export. De finansierande bankerna debiterade för nyexportkrediterna en ränta som låg 0.75 procentenheter under Finlands Banks grundränta, dvs. 8.75 %. Vid början av året gjordes några tekniska ändringar i ansökningsförfarandet. Kreditbeståndet för finansieringsarrangemanget med nyexportkrediter växte med 103 Mmk eller 18 % från föregående år och uppgick vid årsskiftet till 675 Mmk. Metall- och verkstadsindustrins andel av kreditbeståndet utgjorde 34 %, textil-, beklädnads- och läderindustrins 31 % och pälsdjursfarmernas 15 %. Nyexportkrediter utnyttjades vid årets slut av 2 906 företag, av vilka 2 078 var pälsdjursfarmer (Figur 10.B).

Figur 10.
DE SÄRSKILDA FINANSIERINGSARRANGEMANGEN

VALUTAPOLITIKEN

Den internationella valuta- och finansieringsmarknaden

Kursfluktuationerna på den internationella valutamarknaden var 1984 alltjämt betydande. Till utvecklingen bidrog framför allt uppsvinget i den amerikanska ekonomin ända inmot slutet av året och Förenta staternas höga räntenivå. De ekonomiska svårigheterna för många skuldsatta utvecklingsländer fortsatte.

Räntenivån i Förenta staterna var i genomsnitt högre än ett år tidigare. Dollarräntorna steg under nästan hela första halvåret, emedan den oväntat starka ekonomiska tillväxten pressade upp kredit efterfrågan. Samtidigt stramades den amerikanska penningpolitiken åt. Efter halvårsskiftet vände emellertid räntenivån nedåt. Räntorna föll ytterligare under årets sista månader, då den ekonomiska tillväxten snabbt försvagades och den strama penningpolitiska linjen till följd härav lättades.

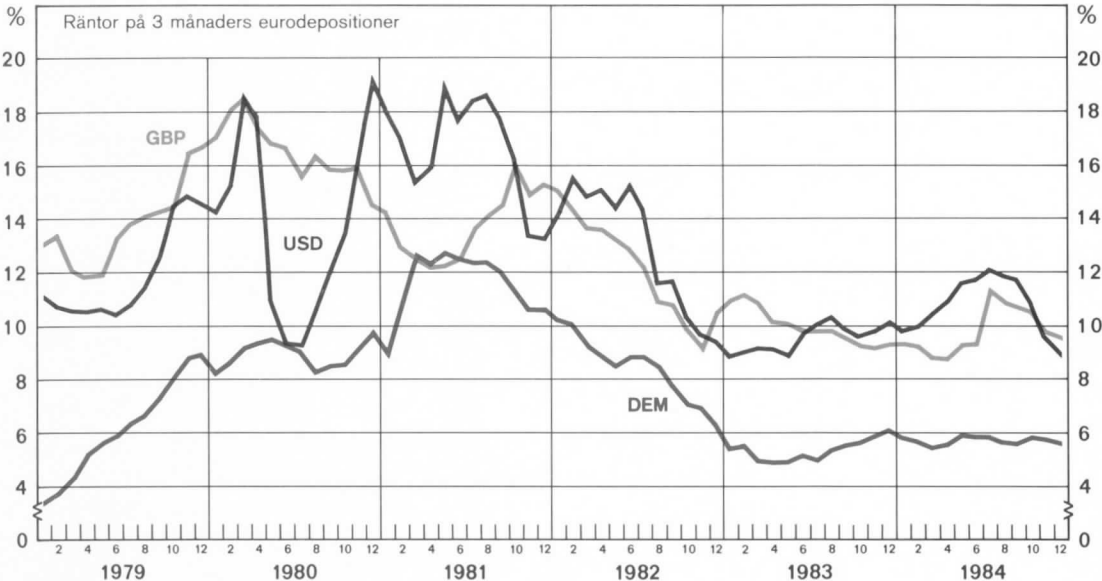
Eurodollarräntorna följde förändringarna i den inhemska räntenivån i Förenta staterna. Tre

månaders eurodollarräntan hade vid slutet av året sjunkit till knappt 9 % eller drygt en procentenhet under nivån vid föregående årsskifte. Däremot var euroräntan för det brittiska pundet vid årsslutet högre än för ett år sedan. Den hade under årets lopp varierat betydligt. D-markens ränta låg hela året kring 6 % (figur 11).

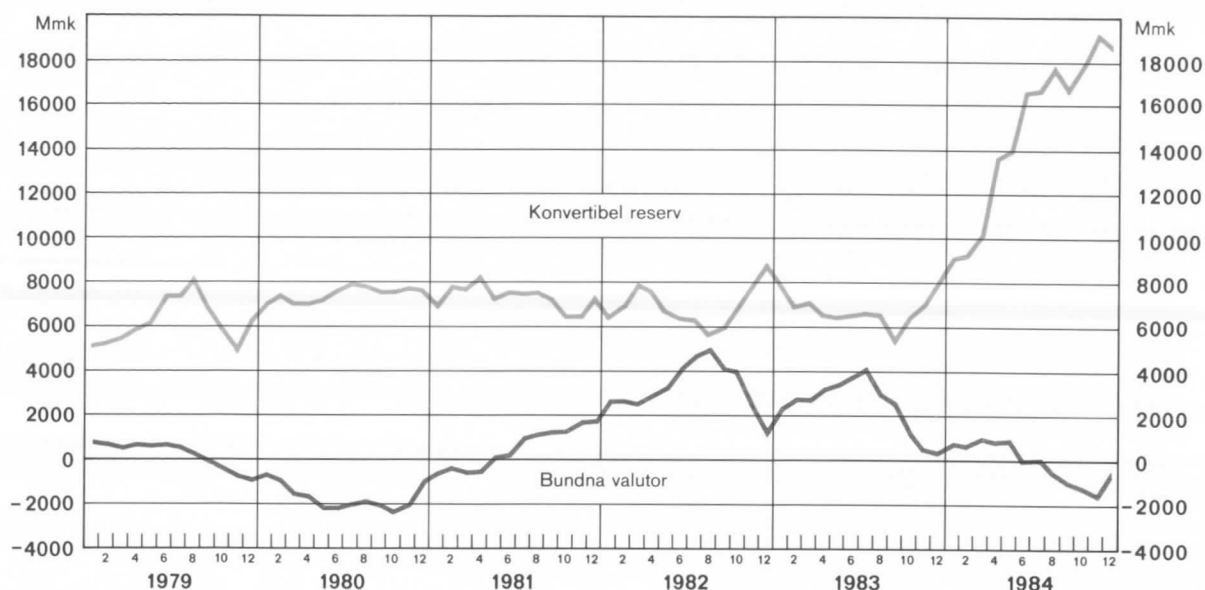
I förhållande till andra viktiga valutor på den internationella valutamarknaden stärktes US-dollar och den japanska yenen avsevärt. Under årets första månader försvagades dollarn, men fick på våren en klart uppåtgående trend närmast på grund av ökningen av räntedifferensen mellan dollarn och andra viktiga valutor. Dollarns förstärkning fortsatte senare under året trots att räntedifferensen krympte och en del centralbanker intervenerade på valutamarknaden. Under året som helhet förstärktes dollarn med 15 % gentemot D-marken. Bakgrunden till den japanska yensens värdestegring var ekonomins kraftiga tillväxt, en långsam inflations-takt och ett stort bytesbalansöverskott.

Det brittiska pundet var största delen av året relativt stabilt gentemot kontinentvalutorna. Under se-

Figur 11. EURODEPOSITIONERNAS RÄNTOR

Figur 12.
FINLANDS BANKS VALUTARESERV

nare delen av året försvagades pundet emellertid mot såväl dollarn som andra valutor. Orsak härtill var oron på den internationella oljemarknaden, strejkerna och underskottet i handelsbalansen.

Inom de europeiska valutasystemet (EMS) företogs inte några interna kursjusteringar 1984, vilket berodde på den jämförelsevis enhetliga ekonomiska utvecklingen i de länder som hör till systemet. Senast hade EMS-valutornas kurser justerats i mars 1983. Detta var den sjunde kursjusteringen sedan systemet infördes i mars 1979.

Guldpriset fortfor att sjunka på världsmarknaden. Störst var nedgången i juni—juli, då dollarn förstärktes och dollarräntorna steg. Under årets lopp gick guldets pris per uns ned med 75 dollar till 310 dollar.

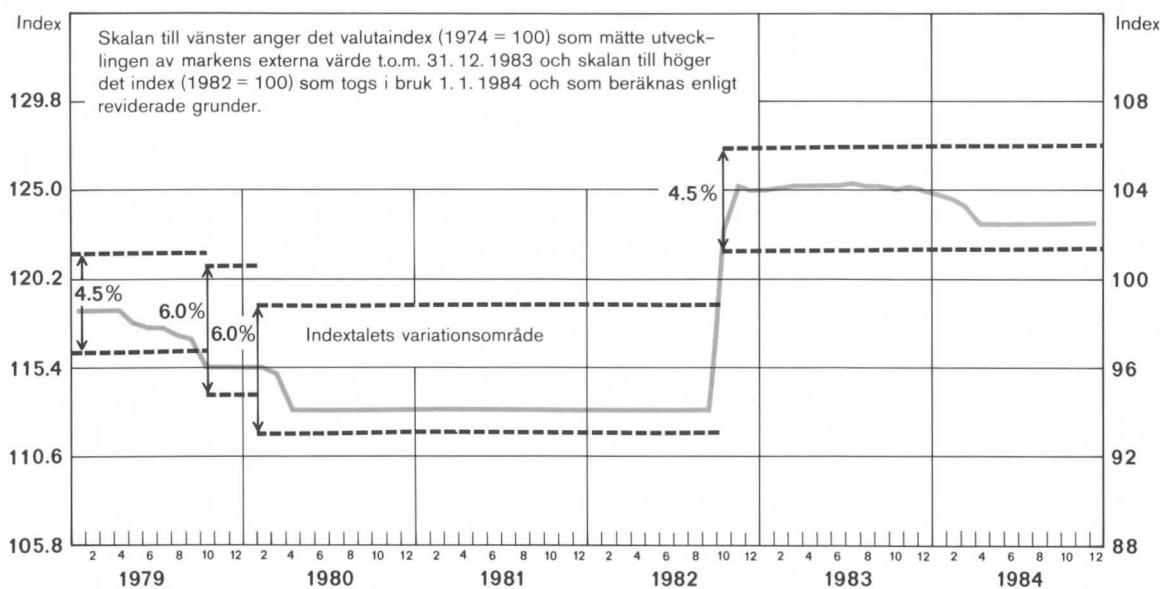
På den internationella finansieringsmarknaden blev låneaktiviteten märkbart livligare under året. Ökningen orsakades emellertid till stor del av kreditomförhandlingar på euromarknaden. Finansieringsalternativen på den internationella marknaden har blivit mycket mångsidiga och smidiga. Krediter

nas totalsumma steg från föregående års drygt 140 mrd dollar till omkring 200 mrd dollar. Beloppet av såväl eurokrediter som internationella obligations-emissioner växte med närmare hälften.

Merparten av eurokrediterna bestod av industriländernas upplåning och den största låntagargruppen var amerikanska företag. Betydelsefulla var även en del staters finansieringsarrangemang. Deras gamla krediter omförhandlades så att de fick förmånligare villkor. Utvecklingsländernas sammanlagda upplåning minskade däremot något fast även de genomförde betydande omstruktureringar av lånen.

Emissionerna av masskuldebrev på de internationella marknaderna ökade till över 100 mrd dollar mot 70 mrd dollar året innan. Eurobondlånen uppgick till drygt 80 mrd dollar. Av dem löpte mera än en tredjedel med rörlig ränta, vilket tydde på stor osäkerhet om ränteutvecklingen. Lånen med rörlig ränta utnyttjades också av de låntagare i industriländerna som omvandlade en del av sin skuld till krediter med förmånligare villkor. Samtidigt kunde låneperioderna förlängas ansenligt. På de viktigas-

Figur 13.
FINLANDS BANKS VALUTAINDEX

te nationella kapitalmarknaderna, såsom i Förbundsrepubliken Tyskland, Schweiz och Japan, var det lätt att få lån, vilket gav utländska låntagare tillträde också till dessa marknader.

Valutakurspolitiken och den inhemska valutamarknaden

Då den inhemska penningpolitiken var synnerligen stram, utsattes valutamarknaden för ett avsevärt tryck. Markens externa värde höjdes i någon mån under början av året. Trycket från den höga inhemska räntan ledde dock till en riklig kapitalimport och kom till uttryck bl.a. i företagens omfattande försäljning av terminsvaluta. Finlands Bank köpte under året exceptionellt mycket valuta såväl på avistamarknaden som genom interventioner på terminsmarknaden.

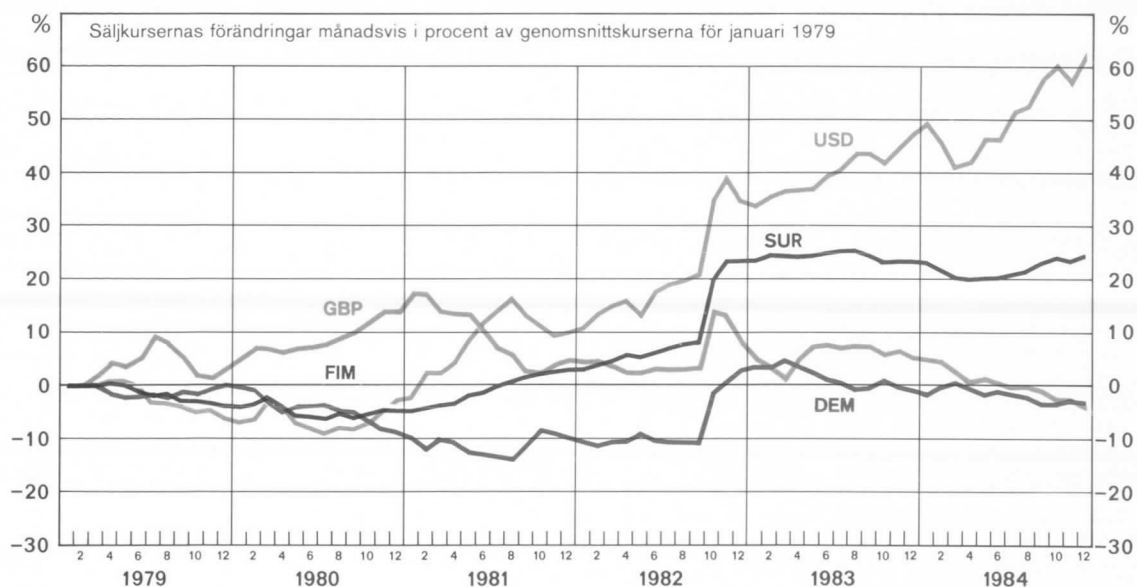
Sättet att beräkna Finlands Banks valutaindextal reviderades vid årets ingång så att endast de konvertibla valutor som är viktiga för Finlands utrikeshandel togs med i beräkningarna. Därmed utelämnades rubeln ur indexet. En ny beräkningsformel infördes samtidigt och man slutade använda ett

fast basår. I samband med reformen ändrades inte markens externa värde. I januari förstärktes marken dock en aning. Den 27 mars beslöt Finlands Bank att skriva upp markens värde med ytterligare c. 1 % i anslutning till de penningpolitiska åtgärder som banken fattade beslut om. Gränserna för valutaindextalets variationsområde ändrades inte. Under resten av året hölls indextalet stabilt kring poängtalet 102.5 (figur 13).

Förändringarna i den internationella kursstrukturen under året fick sålunda så gott som fullt genomslag i markkurserna för de valutor som noterades av Finlands Bank. Säljkursen för US-dollar steg med 12.4 %, medan säljkursen för D-marken sjönk med nästan 3 % och för det brittiska pundet med 10 %. Den svenska kronans markkurs var i det närmaste oförändrad. Rubelns kurs gick upp med 1.6 % (figur 14 och tabell 12).

På terminsmarknaden ökade exportföretagen allt från slutet av 1983 sin försäljning av konvertibla valutor till bankerna. Detta förklarades främst av att den inhemska dagsräntan då höjdes drastiskt och att terminskurserna följaktligen steg. Från början

Figur 14.
DE VIKTIGASTE VALUTORNAS KURSUTVECKLING GENTEMOT MÅRKEN

av året deltog Finlands Bank på terminsmarknaden och köpte på termin konvertibla valutor av bankerna. Genom dessa interventioner dämpades valuta-reservens och därmed den inhemska likviditetens snabba stegring. Mot slutet av året sjönk terminskurserna som resultat av dagsräntans och den internationella räntenivåns fall samt förväntningarna om en sänkning av dagsräntan. Den sista december 1984 belöpte sig valutabankernas terminsförsäljningskontrakt med Finlands Bank till 20.1 mrd mk.

Finlands Bank hade 1983 upphört att notera terminskurser för rubeln och att täcka terminskontrakt i rubel, och bankens sista rubelkontrakt löpte ut sommaren 1984.

Trots Finlands Banks interventioner på terminsmarknaden växte bankens konvertibla valuta-reserv på grund av kapitalimporten med 10.6 mrd mk och uppgick vid årets slut till 18.8 mrd mk (figur 12). Nettobeloppet av de konvertibla valutorna gick upp från 5.8 till 15.3 mrd mk. Finlands Banks fordran på 0.5 mrd mk i bundna valutor övergick i en skuld på 0.3 mrd mk.

Vid ingången av 1984 hade Finlands Bank avtal med utländska banker om kreditreserveringar på totalt 1 500 milj. US-dollar. Därav hade 350 milj. dollar lyfts för att stärka landets konvertibla valuta-reserv. Reservkrediterna betalades tillbaka i februari—mars. Då valutaläget väsentligt förbättrades under året, sade Finlands Bank upp alla kredit-reserveringsavtal i november.

De utländska kapitalrörelserna och den utländska skulden

Bruttoimporten av långfristigt lånekapital uppgick 1984 till 14.1 mrd mk eller 4 mrd mk mera än föregående år. Av tillväxten bestod emellertid 3.1 mrd mk av valutabankernas konverteringar av sina egna kortfristiga lån till långfristiga, och dessa påverkade inte nettokapitalimporten. Också företagen omvandlade i betydligt större utsträckning än tidigare sina gamla lån till nya med fördelaktigare villkor, eftersom tillgången på utländskt lånekapital var god och kreditvillkoren rätt förmånliga. Exkl. konverteringarna blev bruttoimporten av långfristigt lånekapital 9.7 mrd mk, varav den privata

sektorn stod för 5.1 mrd mk. För att täcka statens finansieringsbehov erhöles från utländska källor något mindre långfristigt kapital än 1983 eller 4.6 mrd mk.

Av industrins kapitalimport gick litet över hälften till skogs- och metallindustrins investeringar. Dessa branscher, som i allmänhet använder rikligt med utländskt kapital, fick en mindre andel av industrins kapitalimport trots att investeringarna blev livligare. Också den gynnsamma utvecklingen av den interna finansieringen bidrog till att reducera behovet att importera kapital.

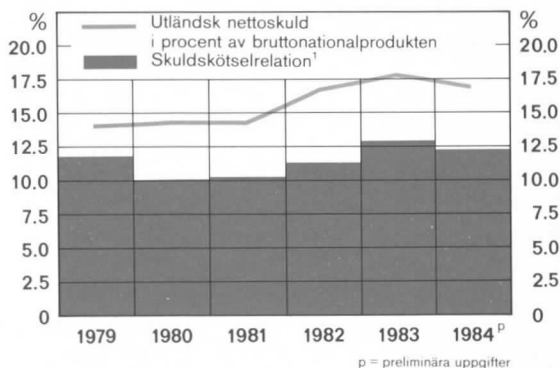
De finländska låntagarna utnyttjade inte i högre grad de nya låneinstrumenten på den internationella finansieringsmarknaden, såsom ränte- och valutaswaplån, utan upplåningen skedde till stor del på samma sätt som tidigare. Närmast bland valutabankernas konverteringslån förekom dock de nya låneformerna. Statens utländska upplåning utgjordes alltjämt i huvudsak av obligationslån med fast ränta. Det sammanlagda lyfta lånekapitalet fördelade sig i stort sett jämnt mellan lån med fast och lån med rörlig ränta.

US-dollar var alltjämt den dominerande lånevalutan. Över hälften av de lyfta lånen var denominerade i dollar mot en tredjedel ett år tidigare. Till uppgången bidrog den ökade tillgången på dollarlån på den internationella finansieringsmarknaden. Av den privata sektorns lån representerade lånen i US-dollar 67 %. Staten fördelade sin upplåning jämnare mellan oli-

VILLKOREN FÖR FINANSIERINGSLÅN MED FAST OCH MED RÖRLIG RÄNTA 1980—1984

	Lån med fast ränta		Lån med rörlig ränta	
	Medel-ränta %	Genomsnittlig betalningstid år	Genomsnittlig räntemarginal %	Genomsnittlig betalningstid år
1980	7.9	7.4	0.53	6.5
1981	11.7	6.6	0.52	6.5
1982	11.0	5.6	0.50	5.9
1983	9.8	5.8	0.56	4.0
1984	9.5	7.0	0.35	7.5

Figur 15.
UTVECKLINGEN AV SKULDSÄTTNINGEN

¹Utgifterna för skötseln av hela den utländska nettoskulden (amorteringar + räntor) i procent av bytesbalansens inkomster. Utgifterna omfattar inte amorteringarna på Finlands Banks reservkrediter och oljefaciliteten.

ka valutor; endast 26 % av lånen var denominerade i dollar. Då man ser på valutfördelningen bör emellertid observeras att kostnaderna för skötseln av lånen kan erläggas i annan valuta än den som lyfts.

Kreditvillkoren för såväl lånen med rörlig ränta som dem med fast ränta förbättrades i och med att betalningstiderna blev längre och eurodollar-räntorna mot slutet av året sjönk. För lånen med rörlig ränta krympte den genomsnittliga räntemarginalen, dvs. skillnaden mellan lånens medelränta och interbankräntan i London (LIBOR). Detta kunde framför allt tillskrivas valutabankernas konverteringslån, som hade en påfallande smal räntemarginal.

Nettoimporten av långfristigt lånekapital, dvs. kapitalimporten minus kapitalexporten, uppgick till 7.1 mrd mk, vilket var 3.8 mrd mk mera än året innan. Ökningen föranleddes främst av att valutabankerna konverterade sina lån och av att Sovjetunionen amorterade sin skuld på det räntebärande specialkontot i Finlands Bank. Företagen hade däremot en nettoexport av långfristigt lånekapital på 1.4 mrd mk.

De finländska företagens internationalisering fortsatte 1984. Redan 1983 hade de riktade

aktieemissionerna på utländska börser varit en viktig ny finansieringskälla för företagen. Under verksamhetsåret emitterades med Finlands Banks tillstånd fyra finländska företags aktier på utländska kapitalmarknader. Nettobeloppet av de utländska emissionerna och de värdepapper som via Helsingfors Fondbörs såldes åt utländska köpare närapå tredubblades till 1.5 mrd mk.

Finländska företags nettokapitalexport i form av direkta investeringar steg med över 70 % till 2.5 mrd mk. Utländska företags direkta investeringar i Finland var alltså relativt obetydliga eller 0.3 mrd mk netto.

Sedan dagsräntan hösten 1983 kännbart höjts, började särskilt valutabankernas import av kortfristigt kapital öka. Under de fyra första månaderna av 1984, då den inhemska marknadsräntan var avsevärt högre än de flesta utländska räntor, tilltog bankernas utländska nettoskuld med 4 mrd mk. Under sommarmånaderna växte åter närmast företagets utländska handelskrediter. Därefter avstannade den kortfristiga kapitalimporten dock så gott som helt beroende framför allt på vändningen i marknadsräntan och Finlands Banks interventioner på terminsmarknaden.

För hela året uppvisade den kortfristiga kapitalbalansen ett överskott på 2.9 mrd mk. Härav var bankernas andel 1.9 mrd mk. Överskottet innehåller inte det belopp på över 3 mrd mk som orsakades av att kortfristiga krediter konverterades till långfristiga. Kapitalimporten i form av konvertibla valutor översteg den totala kapitalimporten, eftersom den kortfristiga skulden i bundna valutor sjönk. Den omständighet som särskilt påverkade det kortfristiga kapitalets rörelser var terminsmarknadens kraftiga tillväxt till följd av exportföretagens terminsförsäljningar till bankerna. Finlands Banks interventioner minskade dock i hög grad bankernas behov att skuldsätta sig i utlandet.

Finlands långfristiga nettoskuld (inkl. direkta investeringar till nominellt värde) uppgick vid sluttet av 1984 till 53.6 mrd mk eller omkring en femtedel mera än året förut (tabell 13). Av ökningen härrörde drygt en fjärdedel från kursförändringar som höjde skuldsaldot. Den totala utländska nettoskulden gick dock enligt preliminära beräkningar upp med endast c. 2.5 mrd mk. Den kortfristiga nettoskulden vid föregående års slut hade nämligen vid slutet av 1984 förbytt i en fordran främst genom valutareservens markanta stegring. Skuldsättningsgraden, dvs. hela nettoskulden i förhållande till bruttonationalprodukten, sjönk med en procentenhet till c. 16.9 % (figur 15). Statens andel härav var 7.7 procentenheter.

Statens andel härav var 7.7 procentenheter.

Valutaregleringen

Flertalet av de åtgärder som 1984 vidtogs i anslutning till valutaregleringen och kapitalrörelserna innebar en förenkling och en viss uppmykning av regleringen. Men också en del nya begränsningar av kapitalrörelserna infördes. Sålunda utvidgades bankernas kassareservbas till att omfatta även den utländska nettoskulden.

Statsrådet gav den 1 mars affärsbankernas och Postbankens utländska filialkontor ställningen som utomlands bosatta. I april ändrade Finlands Bank de valutabestämmelser som ägde tillämpning på filialkontoren. Ändringarna skulle ge de utländska filialkontoren motsvarande ställning som dotterbankerna och de delägda bankerna.

Finlands Bank slutade i april att uppbära över-tidsavgift för mindre tullpartier. Dessutom justerades valutabestämmelserna om användning av kredit- och betalkort utomlands så att de närmare kom att motsvara reglerna om resevaluta. Samtidigt underlättades användningen av utländska kreditkort i Finland.

Enligt ett beslut i augusti betraktas utomlands bosattas medel på konvertibla konton i mark (s.k. lorokonton) som bankernas utländska

upplåning. Medlen kan användas för de ändamål som Finlands Bank gett tillstånd till för kortfristiga utländska krediter.

Affärsbankerna och Postbanken fick genom ett tillstånd som trädde i kraft vid början av december större befogenheter att inom den ram som fastställts av Finlands Bank förmedla utländska krediter till finländska låntagare. Likaså utvidgades dessa bankers möjligheter till utländsk kreditgivning och placeringar i utländska värdepapper. Ett helt nytt drag var härvid att de egentliga utländska lånen och värdepappersköpen skall refinansieras med antingen utländsk kredit eller utländska fordringar som utgör täckning för inhemska valutakonton. Vidare tilläts försäkringsanstalterna att på vissa villkor placera medel som inlutit från den utländska försäkringrörelsen också i utländska aktier.

Arrangemangen med de länder som Finland har betalningsavtal med

Finland hade vid slutet av 1984 clearingbaserade avtal med Sovjetunionen, Bulgarien, Tyska demokratiska republiken och Ungern. Clearingavtalen med Polen och Tjeckoslovakien var formellt alltjämt i kraft. Under 1984 fortsatte experimentet med konvertibla US-dollar inom handeln mellan Finland och Polen. Finland och Tjeckoslovakien hade året innan kommit överens om att betalningarna 1984 och 1985 förutom i dollar också kunde ske i andra konvertibla valutor.

Enligt en notväxling mellan den finländska och den ungerska regeringen i oktober skulle clearingavtalet länderna emellan upphävas den 31 januari 1985. Övergången till betalningar i konvertibla valutor föranleddes av Ungerns inträde i Internationella valutafonden, vilket förutsatte

att det bilaterala betalningsarrangemanget avvecklas.

Finland och Bulgarien enades i november om att finska mark börjar användas som clearingvaluta den 1 april 1985. Samtidigt skall kreditlimiten för clearingkontot höjas från 3 milj. dollar till 25 Mmk.

Situationen inom betalningsrörelsen med Sovjetunionen utjämnades betydligt. Vid årets början hade Finland ett 50 milj. rubels tillgodohavande på clearingkontot med Sovjetunionen. Därtill fanns det en 300 milj. rubel stor fordran på Sovjetunionen på det räntebärande specialkontot i Finlands Bank. Vid slutet av året hade Finlands clearingtillgodohavande förvandlats till en skuld på 95 milj. rubel eller 700 Mmk. Också krediten på specialkontot amorterades redan 1984 eller tidigare än enligt de ursprungliga planerna. Saldot på clearingkontot fluktuerade rätt kraftigt under årets lopp, men för året i genomsnitt balanserade kontot i stort sett.

Förändringen i betalningsläget berodde främst på att Finlands import från Sovjetunionen var större än exporten. Importbetalningarna ökade till följd av stegringen i dollarkursen och förändringarna i betalningstiderna. Dessutom köpte Finland från Sovjetunionen råolja som förmedlades till tredje land. Fluktuationerna i clearing-saldot förklarades framför allt av fartygs- och projektexportbetalningarnas koncentration till början av året och de stora utgifterna för energiimporten i mitten av året.

Finland och Sovjetunionen träffade avtal om att clearingsystemet skulle bibehållas i det ramavtal om 1986—1990 års varuutbyte och betalningar som undertecknades i september. De artiklar som gällde betalningarna förblev till väsentlig del oförändrade.

FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING OCH RESULTATRÄKNING

Finlands Banks balansräkning vid utgången av 1984 och det närmast föregående året presenteras på s. 28—29. Balansräkningen uppgörs och publiceras enligt reglementet fyra gånger i månaden. Av tabell 1 framgår balansen vid varje månads slut 1984. Utvecklingen av de viktigaste posterna i balansräkningen illustreras i figur 16. På s. 32 återges Finlands Banks resultaträkningar för 1984 och året innan.

UTLANDET

Finlands Banks utländska nettotillgodohavanden växte under året med 9 625 Mmk. De steg från 7 951 Mmk vid årets början för att vid slutet av mars uppgå till 12 304 Mmk och vid slutet av juni till 17 435 Mmk. Vid årets slut belöpte sig de utländska nettotillgodohavandena till 17 576 Mmk.

Finlands Banks konvertibla valutareserv steg 1984 med 10 635 Mmk till 18 830 Mmk. Till den konvertibla valutareserven räknas guldet, de särskilda drag-

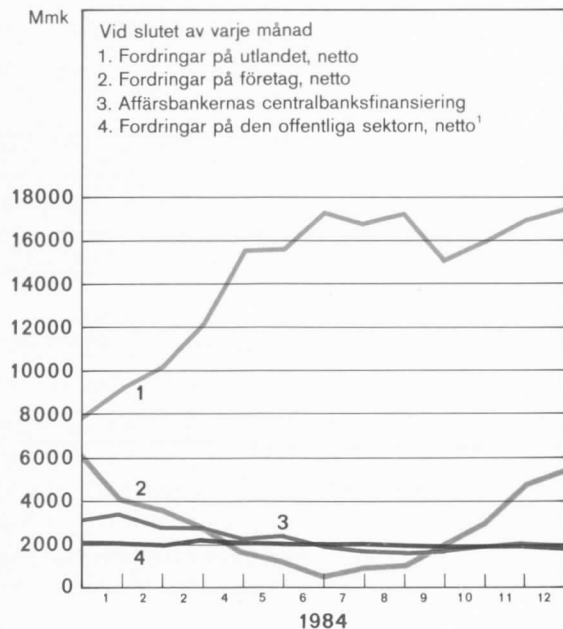
ningsrätterna, reservtranchen i Internationella valutafonden och de konvertibla valutafordringarna minus de konvertibla valutaskulderna. De viktigaste förändringarna i reservens struktur bestod i att de särskilda dragningsrätterna ökade med 710 Mmk och de konvertibla valutorna med 9 468 Mmk. De utländska masskuldebrev, som tidigare presenterats separat, sammanfördes i samband med bokslutet med de konvertibla valutafordringarna.

Bankens bundna valutareserv, dvs. skillnaden mellan fordringarna och skulderna i bundna valutor,

Figur 16.

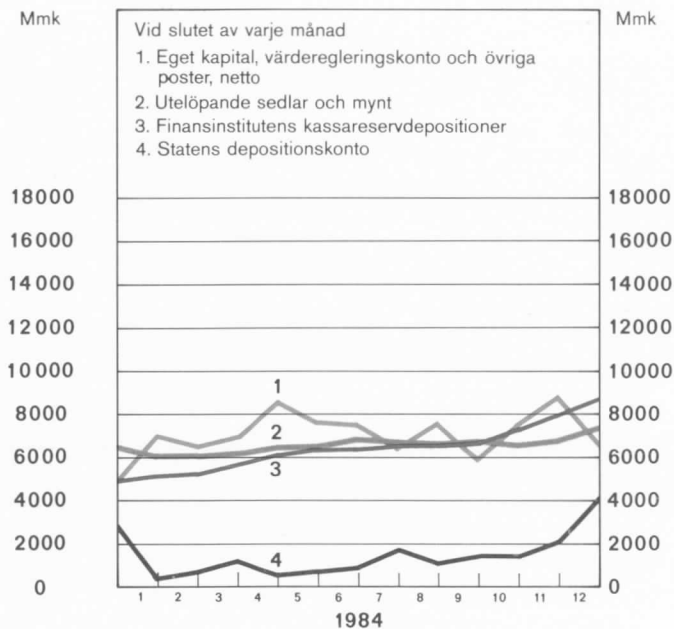
FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING

FORDRINGAR

¹Exkl. statens depositionskonto.

SKULDER

sjönk under året med 887 Mmk. Den bundna reserven var högst eller c. 1.3 mrd mk i maj. I mitten av året började den sjunka och nådde sitt lägsta värde, omkring 1.4 mrd mk minus, i början av december. Alldeles mot slutet av året förstärktes reserven avsevärt, men visade vid årsskiftet alltså ett underskott på 337 Mmk.

Finlands Banks övriga fordringar på utlandet minskade med 2 041 Mmk. Det specialkontoarrangemang som upptagits under tidsbundna fordringar avslutades genom att medlen på kontot, 300 milj. rubel eller c. 2.1 mrd mk, i fyra poster överfördes till den bundna valutareserven. På detta räntebärande konto, som anslöt sig till den bilaterala handeln mellan Finland och Sovjetunionen, hade det vid årets ingång funnits en fordran på 2 114 Mmk. Finlands Banks övriga utländska skulder sjönk med 1 918 Mmk. Nedgången förklarades av att reservkrediterna under tidsbundna skulder, allt som allt c. 2 mrd mk, betalades bort.

FINANSINSTITUTEN

Finlands Banks nettotillgodohavanden i finansinstitut föll med 5 789 Mmk. Bankens nettofordran övergick under årets lopp i en nettoskuld. Vid årets slut var denna 2 713 Mmk. Av skulderna växte dagsdepositionerna och kassareservdepositionerna mest.

Affärsbankernas centralbanksfinansiering minskade med 723 Mmk till 5 508 Mmk. Härav utgjordes 490 Mmk av checkkredit och 5 018 Mmk av dagslån. Centralbanksfinansieringen var lägst eller 563 Mmk vid slutet av juni, vilket framför allt kan tillskrivas kapitalimportens lättande effekt på penningmarknaden. Under höstens lopp ökade affärsbankernas skuld till Finlands Bank bl.a. beroende på att den bundna valutareserven sjönk och kassareservdepositionerna gick upp. Högst eller till drygt 7 mrd mk steg skulden i december. Den genomsnittliga användningen av centralbanksfinansiering var 1 354 Mmk mindre än föregående år.

Vid slutet av 1984 var beloppet av affärsbankernas dagslån 767 Mmk mindre än ett år tidigare. För hela

året i genomsnitt blev det 955 Mmk mindre än året innan. Bankernas dagsdepositioner steg med 1 606 Mmk till 2 216. Härav utgjorde affärsbankernas depositioner 526 Mmk. Det genomsnittliga beloppet av dagsdepositionerna var 1 808 Mmk högre än 1983.

Vid årets slut placerade Finlands Bank 2 802 Mmk på dagsmarknaden, dvs. 2 373 Mmk mindre än vid utgången av 1983. Under vårens lopp växte bankernas dagsdepositioner markant, och från april till oktober översteg de dagslånen. Depositionsöverskottet absorberades av Finlands Bank. Det belopp som banken mottog från dagsmarknaden 1984 var i genomsnitt 39 Mmk. Föregående år hade Finlands Bank placerat i medeltal 2 724 Mmk på dagsmarknaden.

De räntefria kontantmedelskrediterna, med vilka Finlands Bank finansierar penninginstitutens innehav av sedel- och myntkassor, uppgick vid årsslutet till 1 563 Mmk. Detta var 621 Mmk mera än för ett år sedan. En del av tillväxten orsakades av att Finlands Bank fr.o.m. den 1 juni godkände att de största postanstalterna deltog i systemet med kontantmedelskrediter.

Finlands Banks innehav av sådana masskuldebrev som finansinstituten emitterat ökade med 453 Mmk till 1 999 Mmk. Ökningen berodde till största delen på att banken löste in SITRAs innehav av masskuldebrev och bokförde dessa i sin egen balansräkning. Åtgärden syftade till att underlätta och förenkla skötseln av SITRAs kapital och betalningsrörelse.

Kassareservdepositionerna växte under året med 3 657 Mmk. Största delen av tillväxten berodde på att den kassareservbas som låg som grund för det nya kassareservavtalet utvidgades. Till uppgången bidrog i hög grad också höjningarna av kassareservskyldigheten på våren. Under årets lopp steg affärsbankernas (exkl. ACA och SCAB) andel av kassareservdepositionerna från 34 till 42 %, medan andelsbankernas (inkl. ACA) andel sjönk från 24 till 21 % och sparbankernas (inkl. SCAB) från 29 till 25 %. Vid årets slut uppgick kassareservdeposi-

BALANSRÄKNING, MK

AKTIVA	31.12.1983	31.12.1984
Guld och valutafordringar		
Guld	1 382 617 708,62	1 732 450 215,16
Särskilda dragningsrätter	225 900 521,59	936 291 154,35
Reservtranchen i Internationella valutafonden	751 464 422,54	859 160 888,69
Konvertibla valutor	5 869 418 534,54	15 387 258 835,37
Bundna valutor	550 108 126,42	387 365 732,39
	8 779 509 313,71	19 302 526 825,96
Övriga fordringar på utlandet		
Markandelen i Internationella valutafonden	2 761 973 688,46	2 835 209 750,30
Tidsbundna fordringar	2 113 845 000,—	—
	4 875 818 688,46	2 835 209 750,30
Fordringar på finansinstitut		
Bankernas checkräkningar	445 290 662,08	530 154 296,21
Dagslån	5 785 000 000,—	5 017 630 093,37
Kontantmedelskrediter	942 144 000,—	1 562 859 000,—
Masskuldebrev	1 545 653 286,90	1 998 465 001,20
Övriga	69 564 921,28	56 312 471,48
	8 787 652 870,26	9 165 420 862,26
Fordringar på den offentliga sektorn		
Statens skuldebrev	1 000 000 000,—	1 000 000 000,—
Masskuldebrev	449 312 438,47	123 711 258,60
Statens metallmyntsansvar	709 899 282,50	806 083 817,50
Övriga	18 608 731,17	21 430 579,95
	2 177 820 452,14	1 951 225 656,05
Fordringar på företag		
Exportfinansiering	1 867 116 630,36	1 786 124 696,49
Finansiering av inhemska leveranser	2 662 024 767,78	2 859 726 439,43
Masskuldebrev	133 967 909,68	114 492 999,06
Övriga	415 886 597,34	85 657 056,48
	5 078 995 905,16	4 846 001 191,46
Övriga tillgångar	105 225 887,17	141 755 661,43
SUMMA	29 805 023 116,90	38 242 139 947,46

tionerna i Finlands Bank till sammanlagt 8 696 Mmk. Bland de övriga posterna steg finansinstitutens kapitalimportdepositioner med 710 Mmk till 745 Mmk.

Utöver fordringarna och skulderna har finansinstituten en del ansvarsförbindelser gentemot Finlands

Bank. Dessa har uppkommit i samband med bankens särskilda finansieringsarrangemang. Värdet av export- och nyexportväxlarna, som bankerna bär ansvaret för, uppgick vid årsslutet till 1 786 Mmk. De garantier bankerna lämnat Finlands Bank för de inhemska leveranskrediterna belöpte sig till 2 860 Mmk.

PASSIVA	31.12.1983		31.12.1984	
Valutaskulder				
Konvertibla valutor	33 863 959,60		84 625 700,48	
Bundna valutor	356 666,68	34 220 626,28	724 719 266,45	809 344 966,93
Övriga utländska skulder				
Internationella valutafondens markkonton	2 762 020 905,06		2 835 316 854,27	
Tilldelade särskilda dragningsrätter	872 034 239,10		916 941 635,90	
Tidsbundna skulder	2 036 300 000,—	5 670 355 144,16	—	3 752 258 490,17
Utelöpande sedlar och mynt				
Sedlar	6 029 078 154,—		6 744 246 289,—	
Metallmynt	544 481 538,80	6 573 559 692,80	697 714 314,78	7 441 960 603,78
Skulder till finansinstitut				
Bankernas checkräkningar	1 613 638,80		146 619 006,49	
Dagsdepositioner	610 000 000,—		2 216 371 727,28	
Kassareservdepositioner	5 039 176 316,74		8 696 484 811,65	
Kapitalimportdepositioner	35 358 200,—		744 534 210,—	
Övriga	25 483 097,47	5 711 631 253,01	75 321 645,23	11 879 331 400,65
Skulder till den offentliga sektorn				
Checkräkningar	249 386,79		832 158,01	
Statens depositionskonto	3 000 000 000,—		4 200 000 000,—	
Exportdepositioner	—		75 791 226,—	
Kapitalimportdepositioner	—		—	
Övriga	238 859,24	3 000 488 246,03	249 811,47	4 276 873 195,48
Skulder till företag				
Investerings- och fartygsanskaffningsdepositioner	1 289 588 417,80		2 126 454 941,47	
Kapitalimportdepositioner	531 053 047,44		668 058 178,76	
Övriga	11 280 794,14	1 831 922 259,38	19 048 094,54	2 813 561 214,77
Övriga skulder		14 730 756,14		15 631 977,71
Värderegleringskonto och reserveringar		2 057 189 695,76		963 048 199,94
SITRAs kapital		—		400 000 000,—
Eget kapital				
Grundfond	3 000 000 000,—		5 000 000 000,—	
Reservfond	1 365 282 918,81		638 104 181,08	
Räkenskapsårets vinst	545 642 524,53	4 910 925 443,34	252 025 716,95	5 890 129 898,03
SUMMA		29 805 023 116,90		38 242 139 947,46

DEN OFFENTLIGA SEKTORN

Finlands Banks fordringar på den offentliga sektorn minskade med 227 Mmk till 1 951 Mmk. Bankens innehav av statens masskuldebrev sjönk med 325 Mmk. Statens metallmyntsansvar, vars motpost i balansräkningen är utelöpande metallmynt, steg med 96 Mmk.

Skulderna till den offentliga sektorn ökade med 1 277 Mmk till 4 277 Mmk. Av uppgången föranledes 1 200 Mmk av att medlen på statens depositionskonto växte. I januari började staten uppbära exportdepositioner av företagen. Vid slutet av året hade 76 Mmk influtit till Finlands Bank.

Vid årets utgång hade Finlands Bank en nettoskuld till den offentliga sektorn på 2 326 Mmk. Detta var 1 504 Mmk mera än ett år tidigare.

FÖRETAGEN

Finlands Banks fordringar på företag sjönk med 233 Mmk till 4 846 Mmk. Exportfinansieringen, som omfattar kortfristiga exportkrediter och nyexportkrediter, minskade med 81 Mmk. De kortfristiga exportkrediterna gick ned med 184 Mmk, medan nyexportkrediterna gick upp med 103 Mmk. Finansieringen av inhemska leveranser växte med 198 Mmk. Kreditbeståndet för dessa tre särskilda finansieringsarrangemang belöpte sig vid årets slut till sammanlagt 4 646 Mmk. Dessutom innehade banken växlar i anslutning till exportfactoringfinansieringen till ett värde av 41 Mmk. I balansräkningen har de införts bland de övriga fordringarna på finansinstitut. Finlands Banks innehav av masskuldebrev emitterade av företagen föll med 20 Mmk till 114 Mmk.

Av Finlands Banks skulder till företag växte investerings- och fartygsanskaffningsdepositionerna med 837 Mmk eller 64.9 % och utgjorde vid årets slut allt som allt 2 127 Mmk. Under året utökade företagen sina depositioner med 1 060 Mmk medan de lyfte 223 Mmk. Företagens kapitalimportdepositioner steg med 137 Mmk till 668 Mmk. Finlands Banks nettoutlåning till företag sjönk med 1 215 Mmk eller 37.4 % för att vid slutet av året uppgå till 2 032 Mmk.

UTELÖPANDE SEDLAR OCH MYNT

Beloppet av utelöpande sedlar ökade med 868 Mmk eller 13.2 % till 7 442 Mmk. Härav svarade sedelstocken för 6 744 Mmk och metallmynten för 698 Mmk. Dessutom ingår i balansposten "övriga skulder" sedlar i den gamla myntenheten till ett värde av 9 Mmk.

ÖVRIGA BALANSPOSTER

Bankens eget kapital exkl. räkenskapsårets vinst uppgick enligt bokslutet till 5 638 Mmk, vilket var 1 273 Mmk mera än vid slutet av 1983. Av balansomslutningen representerade det egna kapitalet

14.7 %. I samband med bokslutet höjdes grundfonden, som hör till det egna kapitalet, med 2 000 Mmk i enlighet med den ändring av § 4 i reglementet för Finlands Bank som riksdagen godkände. Grundfonden steg på grund av höjningen från 3 000 Mmk till 5 000 Mmk.

Värdet av bankens fastigheter, inventarier, aktier och andelar har i enlighet med reglementet inte aktiverats i balansräkningen, utan har i resultaträkningen helt avskrivits allteftersom det uppstått kostnader för dem. Finlands Bank äger bankfastigheter i Helsingfors och de städer där bankens avdelningskontor är belägna. I Vanda stad är den industrifastighet där Finlands Banks sedeltryckeri finns i bankens ägo. Finlands Bank innehar också aktiemajoriteten i Mortgage Bank of Finland Ltd och Tervakoski Oy. Om dessa och sedeltryckeriet publiceras separata verksamhetsberättelser. Dessutom är banken delägare i bl.a. Industrialiseringsfonden Ab, Sponsor Oy och en del industriföretag. Mot slutet av året löste Finlands Bank in Postbankens aktieinnehav i Mortgage Bank of Finland Ltd och sålde de flesta av sina aktier i Sponsor Oy på Helsingfors Fondbörs. Också Fonden för Finlands självständighets jubileumsår 1967, SITRA, ägs av Finlands Bank. I maj löste Finlands Bank in SITRAs innehav av masskuldebrev och fonderade SITRAs kapital på 400 Mmk, vilket upptogs som en egen post i balansräkningen.

FINLANDS BANKS NETTOBALANS

I det följande presenteras Finlands Banks nettobalans enligt huvudsektorer.

Den ansenliga tillväxten i de utländska nettotillgodo-havandena under året hade en lättande verkan på finansieringsmarknaden. Däremot stramades finansieringsmarknaden åt av de övriga balansposterna, framför allt av förändringarna i nettotillgodo-havandena hos företag och nettoskulden till den offentliga sektorn. Totalt sett övergick finansinstitutens centralbanksställning från en nettoskuld på 3 076 Mmk till ett nettotillgodo-havande på 2 713 Mmk. Ökningen av kassareservdepositionerna svarade för två tredjedelar av förändringen.

NETTOBALANSPOSTERNA, MMK

	31.12.1983	31.12.1984	Förändring
+ Utländska nettotillgodohavanden	7 951	17 576	+ 9 625
+ Nettotillgodohavanden hos finansinstitut	3 076	— 2 713	— 5 789
+ Nettotillgodohavanden hos företag	3 247	2 032	— 1 215
= Summa nettotillgodohavanden	14 274	16 895	+ 2 621
+ Nettoskuld till den offentliga sektorn	822	2 326	+ 1 504
+ Utelöpande sedlar och mynt	6 574	7 442	+ 868
+ Eget kapital, värdepapperskonto och övriga poster, netto	6 878	7 127	+ 249
= Summa nettoskulder och eget kapital	14 274	16 895	+ 2 621

SEDELUTGIVNINGSBALANSEN

Den ordinarie sedeltäckningen, till vilken hänförs guldreserven och bankens ostridiga fordringar på utlandet, ökade 1984 med 10 420 Mmk till 19 911 Mmk. Den supplementära sedeltäckningen, vilken består av växlar som kan godkännas som täckning, kvarstod vid sin övre gräns 1 500 Mmk. Hela sedelutgivningsrätten steg sålunda med 10 420 Mmk till 21 411 Mmk. Sedelutgivningen, dvs. den utelöpande sedelstocken, de av bankens förbindelser som skall betalas vid anfordran och det utnyttjade beloppet av checkkrediterna, steg med sammanlagt 1 692 Mmk. Sedelutgivningsreserven växte alltså med 8 728 Mmk till 13 600 Mmk.

RESULTATRÄKNINGEN

Enligt resultaträkningen ökade bankens ränteintäkter med 633 Mmk till 2 465 Mmk. Räntorna på inhemska fordringar sjönk med 56 Mmk. Ränteintäkterna från dagslån och räntekostnaderna för dagsdepositioner har upptagits som bruttobelopp och inte som tidigare till sitt nettovärde. Jämförelsetalen i resultaträkningen för 1983 är korrigerade i motsvarande mån. Räntorna på utländska fordringar steg med 689 Mmk närmast på grund av den stora uppgången i valutareserven. Räntorna på inhemska och utländska fordringar omfattar också räntorna på inhemska och utländska masskuldebrev, som året innan hade presenterats separat.

Finlands Banks räntekostnader växte med 530 Mmk till 1 626 Mmk. Räntorna på inhemska skulder

gick upp med 700 Mmk, vilket utöver stegringen i dagsdepositionerna och räntan på dem kunde tillskrivas ökningen av kassareservdepositionerna. Räntorna på och reserveringsprovisionerna för utländska skulder minskade med 170 Mmk, vilket berodde på att reservkrediterna betalades bort och att kreditreserveringarna sades upp.

Räntebidraget, dvs. skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader, ökade med 103 Mmk till 839 Mmk.

Övriga intäkter sjönk med 292 Mmk till 341 Mmk. Nedgången kan främst tillskrivas kursdifferenserna, som uppgick till 266 Mmk och härigenom blev 306 Mmk mindre än året förut. Kursdifferenserna omfattar agiovinster och förändringar i fordringarnas och skuldernas värde på grund av valutakurserna. Övriga kostnader steg med 105 Mmk till 327 Mmk. Lönerna och de sociala kostnaderna växte med 11 Mmk, kostnaderna för sedeltillverkningen med 6 Mmk och de ospecificerade kostnaderna med 4 Mmk. Avskrivningar gjordes till ett belopp av 120 Mmk eller 84 Mmk mera än ett år tidigare.

I enlighet med den ändring av § 30 i reglementet för Finlands Bank som riksdagen godkände kan reserveringar i bankens resultaträkning göras, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens egna tillgångar eller för att utjämna variationer i resultatet till följd av kursfluktuationer. I bokslutet ökades reserveringarna med 600

Mmk för att säkra realvärdet av bankens eget kapital och täcka riskerna i samband med valuta-fordringar och -skulder samt terminskontrakt.

Finlands Banks vinst för räkenskapsåret var 252 Mmk. I den ingående balansen för 1985 har hälften av vinsten eller 126 Mmk överförts till reserv-

fonden. Den andra hälften har förts till kontot för odisponerade vinstmedel och om dess användning beslutar riksdagen.

Finlands Banks resultaträkning för 1983 och 1984 framgår nedan:

RESULTATRÄKNING, MK

	1.1—31.12.1983		1.1—31.12.1984	
Ränteintäkter				
Räntor på inhemska fordringar	1 327 863 134,89		1 271 810 797,90	
Räntor på utländska fordringar	503 695 197,59	+ 1 831 558 332,48	1 192 886 820,18	+ 2 464 697 618,08
Räntekostnader				
Räntor på inhemska skulder	842 251 353,60		1 542 372 150,84	
Räntor på och reserveringsprovisioner för utländska skulder	253 798 354,38	— 1 096 049 707,98	83 432 770,66	— 1 625 804 921,50
Räntebidrag		+ 735 508 624,50		+ 838 892 696,58
Övriga intäkter				
Provisioner	1 528 742,41		1 100 739,07	
Kursdifferenser	572 133 130,43		266 196 710,89	
Övriga intäkter	59 130 445,85	+ 632 792 318,69	73 244 824,63	+ 340 542 274,59
Övriga kostnader				
Löner	82 578 851,86		88 455 434,96	
Sociala kostnader	31 857 758,47		36 493 484,37	
Sedeltillverkning	36 026 422,42		41 738 721,84	
Avskrivningar	35 167 792,39		119 611 513,64	
Övriga kostnader	37 027 593,52	— 222 658 418,66	41 110 099,41	— 327 409 254,22
Ökning av reserveringar		— 600 000 000,—		— 600 000 000,—
RÄKENSKAPSÅRETS VINST		+ 545 642 524,53		+ 252 025 716,95

FINLANDS BANK OCH INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

Den svåra skuldsituationen i u-länderna återspeglades ännu på många sätt i de internationella organisationers arbete som bedrev multilateral finansieringsverksamhet. Under 1984 framträdde en klar tudelning inom organisationernas kreditgivning: de länder som kunnat dra nytta av det ekonomiska uppsvinget behövde inte lika mycket krediter som tidigare, medan de internationella organisationernas krediter blev allt viktigare för de u-länder som hade det svagaste ekonomiska läget. Olika former av samfinansiering vann spridning och den traditionella gränslinjen mellan anpassningskrediter och utvecklingskrediter kom i viss grad att suddas ut.

INTERNATIONELLA VALUTAFONDEN (IMF)

De allmänna förutsättningarna för Internationella valutafondens verksamhet 1984 var gynnsamma. Fonden hade året innan avsevärt stärkt sin finansieringsbas och befäst sin ställning som koordinator av u-ländernas skuldstrukturering. Genom att konjunkturuppgången inom världsekonomin förstärktes under året, började dessutom efterfrågan på valutafondens krediter minska. För många länder var uppsvinget dock ännu otillräckligt. I synnerhet de hårdast drabbade u-länderna måste i allmänhet ty sig till både omstruktureringar av sina lån och upplåning från valutafonden.

Skuldkonsolideringen innebar huvudsakligen att amorteringstidtabellerna för affärsbankernas krediter förlängdes. Internationella valutafonden koordinerade arrangemangen, och kreditorerna ställde i många fall de fondstödda anpassningsprogrammen som villkor för ett avtal. Under året ledde omförhandlingarna till resultat för bl.a. Mexico, Argentina och Filippinerna. Venezuela lyckades nå en

uppgörelse med kreditorbankerna utan någon IMF-kredit. För bl.a. Brasilien och Chile var avtal från 1983 i kraft om uppskov med amorteringarna.

Uppsvinget i världsekonomin kom till synes i användningen av fondens resurser, vad gällde såväl lyfta krediter som nya kreditavtal.

Under 1984 lyfte medlemsländerna 7.3 mrd särskilda dragningsrätter (SDR) ur fondens olika finansieringskällor, dvs. 42 % mindre än föregående år. En del av de krediter som tidigare träffats avtal om lämnades outnyttjade på grund av att betalningssituationen förbättrades eller kreditvillkoren i avtalen inte kunde uppfyllas. Vid slutet av året var kreditavtal på 15.1 mrd SDR eller 34 % mindre än ett år tidigare i kraft.

De krediter som var kopplade till krav på ekonomisk-politiska åtgärder (kredittrancherna eller de ordinära stand by-krediterna och de långfristiga anpassningskrediterna under den

UTNYTTJANDE AV INTERNATIONELLA VALUTAFONDENS RESURSER, MRD SDR

	1982	1983	1984
LYFTA KREDITER SAMMANLAGT	7.4	12.6	7.3
Kredittrancher	2.5	4.9	3.1
Den utvidgade faciliteten	2.1	4.6	3.3
Ordinarie specialfaciliteter:			
— Den kompensatoriska faciliteten	2.6	2.8	0.8
— Buffertlagerfaciliteten	0.1	0.3	0.0
AMORTERINGAR SAMMANLAGT	1.8	2.0	2.5
NYA KREDITÅTAGANDEN UNDER ÅRET	6.5	11.3	4.1

utvidgade faciliteten) ökade betydligt sin andel av de utnyttjade fondresurserna. Dessa krediter representerade 88 % av hela utlåningen 1984 mot 75 % året förut. Utvecklingen illustrerade för sin del den allt starkare ekonomiska tillväxten, som reducerade bl.a. användningen av krediter för utjämning av exportintäktsbortfall under den kompensatoriska faciliteten. Samtidigt ledde den svåra betalningsbalanssituationen i en del länder till att dessa måste anlita långfristiga anpassningskrediter.

Internationella valutafondens högsta rådgivande organ, interimskommittén med 22 medlemmar, sammanträdde två gånger under året (den 12 april och den 22 september) i Washington D.C., där även fondens årsmöte hölls den 22—27 september 1984. Huvudteman för mötena var det världsekonomiska läget, en fortsättning av den utvidgade lånepolitiken, nya SDR-tilldelningar och u-ländernas skuldproblem.

Vid årsmötet uttrycktes tillfredsställelse över att i-ländernas ekonomiska tillväxt ökat i styrka. Ökningen var emellertid geografiskt ojämnt fördelad och otillräcklig för att i högre grad lindra arbetslösheten i Västeuropa eller lätta på u-ländernas ekonomiska svårigheter. Uppfattningen inom fonden var att världsekonomin effektivt kunde stärkas genom att man även framdeles tillämpade en medelfristig strategi inom den ekonomiska politiken. Sålunda skulle inflationen bekämpas med hjälp av penningpolitik, budgetunderskotten skäras ned och de strukturella trögheterna i ekonomierna avlägsnas. I olika inlägg efterlystes dock även en mera tillväxtinriktad ekonomisk politik i främst i-länderna. Samtidigt kritiserades Förenta staternas budgetpolitik, då den indirekt begränsade andra länders ekonomisk-politiska spelrum.

Vid interimskommitténs möte nåddes en kompromisslösning om den ursprungligen temporära, s.k. utvidgade lånepolitiken (Enlarged Access Policy). U-länderna krävde att lånemöjligheterna skulle ökas, medan främst Förenta staterna ville strama åt utlåningen betydligt. Beslutet innebar att arrangemanget skulle fortsätta

1985 men att den tillgängliga finansieringen samtidigt i viss mån skulle minskas. Från början av 1985 kan ett land i normala fall få IMF-krediter på högst 95 % av sin kvot per år och 280 % under tre år. Motsvarande siffror för 1984 var 102 och 306 %. Den högsta kumulativa kreditlimiten kvarstod vid 408 %. I särskilda fall då ett lands finansieringsbehov är exceptionellt stort och en kraftfull anpassningspolitik stöder förbättringen av betalningsbalansen, är lånegränserna 115% för ett år och 345 % för tre år. Under 1984 var gränserna 125 och 375 %. I dessa fall bibehölls den tidigare kumulativa kreditlimiten 450 %. Skärpningen av utlåningsgränserna väntas dock inte i praktiken nämnvärt inskränka lånemöjligheterna. Åtgärden syftade närmast till att betona arrangemangets temporära karaktär.

Till följd av i-ländernas starka motstånd nåddes inte heller denna gång någon enighet om nytilldelningar av SDR, utan man beslöt att fortsätta utredningarna.

I samband med behandlingen av u-ländernas skuldproblem konstaterades det att skötseln av frågan hade avancerat och att samarbetet mellan parterna fungerat väl. Valutafonden hade haft en central roll som koordinerare av skuld-konsolideringarna och borde gå vidare på denna linje. Om krisen skulle klaras av krävdes utöver ekonomisk tillväxt även effektiva anpassnings-åtgärder.

Från interimskommitténs håll värdjades till medlemsländerna om att motarbeta protektionism inom den internationella handeln samtidigt som valutafonden ålades att fästa uppmärksamhet vid problemet i sin övervakningsverksamhet.

Avtalet från föregående år om ett nytt lånearrangemang på 6 mrd SDR för finansiering av Internationella valutafondens utvidgade lånepolitik trädde i kraft den 30 april 1984. Av lånebeloppet beviljade Saudiarabien hälften och centralbankerna i 19 västliga i-länder (inkl. Finland) återstoden, antingen via Internationella regleringsbanken (BIS) eller direkt.

Finland inbetalade under året 3.1 Mmk på valutafondens särskilda räntesubventionskonto (Subsidy Account). Kontot har inrättats under den supplementära faciliteten för att nedbringa de fattigaste u-ländernas räntekostnader.

Tack vare Finlands gynnsamma ekonomiska utveckling och speciellt landets starka valutaposition inkluderade fonden Finland i sin valutabudget, som uppgörs kvartalsvis. Genom beslutet blev Finland åter ett av de länder, vilkas valuta kan användas i transaktioner mellan valutafonden och medlemsländerna.

Jacques de Larosière från Frankrike fortsatte sin andra femårsperiod som fondens verkställande direktör. Som de nordiska ländernas gemensamma representant i fondens direktion fungerade John Tvedt från Norge med Arne Lindå från Sverige som suppleant. För en 2 ½-årsperiod räknat från ingången av 1985 valdes Hans Lundström från Sverige till nordisk representant i direktionen.

Finlands förbindelser med Internationella valutafonden sköts av Finlands Bank. Ordföranden för Finlands Banks direktion Rolf Kullberg representerade landet i valutafondens styrelse. Hans suppleant var bankdirektör Pentti Uusivirta.

INTERNATIONELLA REGLERINGSBANKEN (BIS)

Internationella regleringsbanken utgör ett samarbets- och utredningsforum för i-länderna. Finlands Bank är aktieägare i banken. Under 1984 deltog BIS i lånearrangemanget för finansiering av Internationella valutafondens utökade lånepolitik. Finlands Banks garantiåtagande inom ramen för regleringsbankens andel uppgick till 30 milj. SDR.

För att kartlägga den internationella skuld-krisens problem har BIS och IMF effektiviserat sitt samarbete beträffande statistiken över de finansiella transaktionerna. Samarbetet gäller insamlingen och jämförelsen av länderuppgifter om

bankernas utländska fordringar och skulder. Statistiken omfattar både den offentliga och den privata sektorn. Finland blev 1984 ett av rapportörsländerna i detta arrangemang, som koordineras av BIS.

VÄRLDSBANKSGRUPPEN (IBRD, IDA och IFC)

Förändringarna i u-ländernas ekonomiska klimat har under de senaste åren tydligt kunnat märkas såväl i världsbanksgruppens kreditgivning som i inriktningen av dess egna finansieringsarrangemang. Utöver den traditionella projektorienterade politiken har en medelfristig utlåningspolitik utvecklats med syfte att återställa u-ländernas tillväxtpotentialer genom strukturella förändringar. På u-ländernas försämrade kreditillgång på den internationella marknaden har världsbanksgruppen reagerat genom att verka för en aktivering av samfinansieringssystemet (co-financing).

Under den räkenskapsperiod som avslutades den 30 juni 1984 beviljade Världsbanken eller Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) 43 medlemsländer krediter på sammanlagt 11.9 mrd US-dollar för 129 olika projekt. Detta var c. 7 % mera än ett år tidigare. Trots att beloppet av nya krediter ökade rätt litet, spelade IBRD en stor roll då det gällde att underlätta medlemsländernas finansiella ställning. Bl.a. kunde krediterna enligt ett Special Action Program från 1983 lyftas i förtid. Dragningsarna av IBRD-lån uppgick under finansieringsåret till 8.6 mrd US-dollar eller över en fjärdedel mera än året förut. Härav bestod en stor del av dragningsarna på s.k. strukturlån.

Under räkenskapsåret tog IBRD i bruk en ny form av samfinansiering. I enlighet härmed deltar Världsbanken direkt i affärsbankernas kreditgivning till u-länder. För ändamålet reserverades 1.1 mrd US-dollar.

Världsbanken sammanställde 1984 en rapport om den ekonomiska situationen i länderna söder om Sahara och gjorde upp ett särskilt aktionsprogram för regionens utveckling på lång sikt. Programmet innehåller förslag till verksamhetslinjer för länder-

nas nationella utvecklingsprogram samt riktlinjer för programmens finansiering.

Finland gjorde 1984 den fjärde inbetalningen, 18.4 Mmk, till IBRD på grund av den höjning av Världsbankens kapital som sker åren 1981—1986. Finland godkände också den selektiva höjning av IBRDs kapital med 8.4 mrd US-dollar som banken fattade beslut om under året. Denna leder för Finland till en inbetalningsplikt på sammanlagt 26 Mmk åren 1985—1986.

Internationella utvecklingsfonden (IDA), som även hör till världsbanksgruppen, ger de allra fattigaste u-länderna i det närmaste räntefria utvecklingslån. Under räkenskapsperioden 1983/84 beviljade IDA 43 medlemsländer krediter på allt som allt 3.6 mrd US-dollar. En uppgörelse nåddes om den sjunde påfyllnaden av utvecklingsfondens resurser åren 1985—1987. Finlands bidrag till påfyllnaden är 360 Mmk. Under året betalade Finland sin andel på 89.5 Mmk av det extrabidrag som beviljats IDA för budgetåret 1983/84.

Internationella finansieringsbolaget (IFC) investerade under räkenskapsåret 0.7 mrd dollar i företag i u-länderna. En höjning av IFCs kapital med 650 milj. dollar föreslogs under året. Finland har stött höjningen, av vilken landets insats blir sammanlagt 30 Mmk åren 1985—1989.

Finlands Bank bistår finansministeriet och utrikesministeriet i skötseln av relationerna till världsbanksgruppen, vars finländska depositionsställe banken är.

Under den 3-årsperiod som inleddes i augusti 1982 representeras de nordiska länderna i Världsbankens direktion av pol.dr Pekka Korpinen.

ÖVRIGT INTERNATIONELLT SAMARBETE

Finland är medlem i Asiatiska utvecklingsbanken (ADB), Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) och Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB). Finlands Bank har hand om landets förbindelser med dessa internationella finansinstitut på samma sätt

som med världsbanksgruppen och utgör enligt fördragsartiklarna deras depositionsställe i Finland.

Finlands Bank deltar tillsammans med andra myndigheter i verksamheten inom bl.a. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) och Ekonomiska kommissionen för Europa (ECE).

Inom OECD medverkar Finlands Bank bl.a. i kommittén för ekonomisk politik och tillvaratar Finlands intressen i finansieringsmarknadskommittén. En betydelsefull del av finansieringsmarknadskommitténs arbete 1984 skedde inom en arbetsgrupp, där bankens representant på uppdrag av OECD utarbetade en delundersökning. I denna analyseras vilka förändringar som skett inom bankverksamheten under de senaste tjugo åren och hur denna utveckling påverkat villkoren och formerna för penningpolitiken i organisationens medlemsländer.

Det nordiska valutapolitiska samarbetet fortfor under hävdvunna former vid centralbanksmötena och inom Nordiska finansutskottet (NFU) och Nordiska ämbetsmannakommittén för valutafrågor och finansiella frågor (NÄVF).

Vid NFU-sammanträdena klargjordes i huvudsak de nordiska ståndpunkterna till valuta- och finansproblemen i internationellt perspektiv. Framför allt samordnades ländernas ställningstaganden till frågor som tas upp i Internationella valutafonden.

Tyngdpunkten inom det nordiska ekonomisk-politiska samarbetet låg under det gångna året på att uppgöra en verksamhetsplan för främjande av den ekonomiska utvecklingen och det ekonomiska samarbetet. Ämbetsmannakommittén (NÄVF) deltog i arbetet genom att kommentera tillämpningsförslagen i planen. Kommitténs två rapporter från 1983, som behandlade möjligheterna att liberalisera valutalagstiftningen och vidareutvecklandet av de valutapolitiska konsultationerna, antogs vid Nordiska rådets vårsession.

I enlighet med rekommendationerna i rapporterna övervakade kommittén intensivare än tidigare hur

valutaregleringsåtgärder och valutapolitiska åtgärder genomfördes och planerades i de nordiska länderna. Kommittén hade tillsatt en arbetsgrupp, som under året färdigställde en rapport om nordiska problem inom statistiken över kapitalrörelser. Liksom tidigare år skrev NÄFV en årsberättelse över sin verksamhet.

Finlands Bank medverkade i den finländsk-sovjetiska ekonomiska samarbetskommissionen och samarbetskommissionen för Finland och SEV. Vidare var Finlands Bank med som observatör då

rådet för Internationella investeringsbanken (MIB) höll sitt 36 möte och rådet för Internationella banken för ekonomiskt samarbete (MBES) sitt 59 möte.

Finlands Bank hade också en representant vid förhandlingarna mellan Finland och Sovjetunionen om ramavtalet gällande 1986—1990 års varuutbyte och betalningar och vid ländernas förhandlingar om 1985 års varuutbyte samt vid de möten som hölls med andra socialistiska länder av KEVSOS- och TTT-blandkommissionerna.

Januari

Kvoterna till grundränta

Affärsbankernas kvoter för centralbankskredit till grundränta avskaffades den 1 januari.

Dagsmarknaden

De utlandsägda affärsbankerna fick vid början av 1984 samma rättigheter att delta på Finlands Banks dagsmarknad som de inhemska affärsbankerna. För dagsdepositionerna uppställdes samtidigt en övre gräns, dvs. 20 % av varje banks balansomslutning.

Finlands Bank höjde den 1 januari dagsräntan från 16.7 till 17.5 %.

Regleringen av medelräntan på utlåningen

Finlands Bank höjde den 1 januari den andel av räntekostnaderna för bankernas specialinlåning som dessa fick överföra till sina utlåningsräntor från 50 till 60 %. Samtidigt slopades den övre gränsen på 14 % för sammanslutningars check- och växelkrediter.

Valutaindexet

Vid beräkning av valutaindexet, vilket anger markens externa värde, beaktades från den 1 januari endast de konvertibla valutor som är viktiga för Finlands utrikeshandel. Rubeln, som tidigare ingått i indexet, togs således inte längre med i indexberäkningarna.

Införseln och utförseln av betalningsmedel

Finlands Bank upphävde den 1 januari förbudet att införa och utföra sedlar i valören femhundra mark.

Vid samma tidpunkt höjdes vissa mark- och valutabelopp i valutabestämmelserna mera än vad penningvärdeförändringen skulle ha förutsatt. Bl.a. steg maximibeloppet för de betalningsmedel som får föras ut ur landet från 5 000 till 10 000 mark per person och resa.

Avtalet om kortsiktigt valutastöd mellan de nordiska centralbankerna

De nordiska centralbankerna höjde den 1 januari maximibeloppen i sitt avtal om ömsesidiga kreditfaciliteter. Enligt det reviderade avtalet har centralbankerna i Danmark, Finland, Norge och Sverige rätt att erhålla krediter på upp till 150 milj. SDR och skyldighet att bevilja krediter på upp till 100 milj. SDR. För den isländska centralbanken är beloppen 30 respektive 20 milj. SDR.

Betalningsarrangemangen mellan Finland och Tjeckoslovakien

Finland och Tjeckoslovakien har kommit överens om att betalningarna länderna emellan 1984 och 1985 kan ske i vilken konvertibel valuta som helst.

Exportdepositionerna

Statsrådet beslöt att för tallsågtimmer 20.1.1984—19.1.1985 skulle uppbäras exportdepositioner på 2.5 %. På depositionerna, som insätts i Finlands Bank, erläggs 8.75 % i ränta.

Investeringsreserveringarna

Statsrådet beslöt att höja maximibeloppet av investeringsreserveringar gjorda för räkenskapsperioder som avslutats 1984 från 50 till 70 % av räkenskapsperiodens vinst. Finlands Bank beslöt att på dessa investeringsdepositioner erlägga en ränta 1.5 procentenhet under grundräntan. Besluten trädde i kraft den 26 januari.

Februari	<p>Kassareservskyldigheten Finlands Bank höjde den kassareservskyldighet som skulle beräknas på inlåningen vid slutet av februari från 4.7 till 5.0 %.</p> <p>Återbetalning av reservkredit Finlands Bank betalade den 29 februari tillbaka en reservkredit på 150 milj. US-dollar.</p>
Mars	<p>Återbetalning av reservkredit Finlands Bank betalade den 23 mars tillbaka den sista av sina reservkrediter. Krediten var på 200 milj. US-dollar.</p> <p>Markens externa värde Finlands Bank skrev den 27 mars upp markens externa värde med omkring en procent inom ramen för valutaindexlets variationsområde.</p> <p>Finansieringsarrangemanget för inhemska leveranser Finlands Bank reducerade den 27 mars sin andel av KTR-krediterna från 40 till 30 %. Samtidigt höjdes den nedre gränsen för köpeskillingen för en leverans som kan finansieras med en KTR-kredit från 300 000 till 400 000 mark.</p> <p>Finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter Finlands Bank beslöt den 27 mars att räknat från den 1 januari sänka genomsnittet av de kortfristiga exportkrediterna från 50 till 30 Mmk per år och företag.</p> <p>Kassareservskyldigheten Finlands Bank höjde den kassareservskyldighet som skulle beräknas på inlåningen vid utgången av mars från 5.0 till 5.4 %.</p>
April	<p>Dagsmarknaden Finlands Bank slopade den 1 april den övre gränsen för bankernas dagsdepositioner. Samtidigt sänktes dagsräntan från 17.5 till 17.0 %. Dagsräntan sänktes ytterligare till 16.7 % den 17 april och till 16.5 % den 19 april.</p> <p>Ändringar i valutabestämmelserna Statsrådet beslöt att affärsbankernas och Postbankens utländska filialkontor fr.o.m. den 1 mars skulle betraktas som utomlands bosatta. Finlands Bank fattade på grund härav beslut om vissa ändringar i valutabestämmelserna. Ändringarna trädde i kraft den 11 april. Samma dag utvidgades i Finland bosattas möjlighet att använda kredit- eller betalkort för varor som köps i utlandet och införs till Finland, förutsatt att beloppet av varje enskilt köp motsvarar högst 10 000 mark.</p> <p>Systemet med övertidsavgift vid import Övertidsavgiften slopades den 11 april i de fall då köpeskillingen för en importvara uppgår till högst 10 000 mark.</p> <p>Kassareservskyldigheten Finlands Bank höjde den kassareservskyldighet som skulle beräknas på inlåningen vid slutet av april från 5.4 till 5.6 %.</p>
Maj	<p>Dagsmarknaden Finlands Bank höjde den 29 maj dagsräntan från 16.5 till 16.8 %.</p>

Juni	<p>Exportdepositionerna</p> <p>Statsrådet beslöt att för cellulosa 8.6.1984—7.6.1985 skulle uppbäras exportdepositioner på 3 %. På depositionerna, som insätts i Finlands Bank, erläggs 8.75 % i ränta.</p>
Juli	<p>Dagsmarknaden</p> <p>Finlands Bank sänkte den 3 juli dagsräntan från 16.8 till 16.5 %.</p>
Augusti	<p>Den utländska upplåningen</p> <p>Finlands Bank meddelade den 3 augusti att utomlands bosattas medel på konvertibla konton skulle betraktas som bankernas utländska upplåning och kunna användas för de ändamål som Finlands Bank gett tillstånd till för kortfristiga utländska krediter.</p>
September	<p>Centralbanksfinansieringen</p> <p>Finlands Bank beviljade den 1 september Grundbanken Ab samma rätt till centralbanksfinansiering och samma tillgång till dagsmarknaden som övriga affärsbanker.</p> <p>Dagsmarknaden</p> <p>Finlands Bank sänkte den 7 september dagsräntan från 16.5 till 16.0 %. Den 28 september sänktes dagsräntan ytterligare till 15.8 %.</p> <p>Kassareservskyldigheten</p> <p>Finlands Bank ingick den 7 september ett nytt kassareservavtal med bankerna. Enligt det nya avtalet omfattar kassareservbasen utöver inlåningen med normala villkor också hela inlåningen i utländsk valuta, specialinlåningen och bankernas utländska nettoskuld med vissa avdrag.</p> <p>Regleringen av medelräntan på utlåningen</p> <p>Finlands Bank ändrade genom ett beslut av den 7 september regleringen av penninginstitutens medelränta på utlåningen. Enligt det nya systemet får ett penninginstituts medelränta på utlåningen uppgå till högst Finlands Banks grundränta plus 30 % av den kostnadseffekt som beror på att penninginstitutets medelränta på hela inlåningen överstiger Finlands Banks grundränta minus 6.5 procentenheter. Det nya systemet trädde i kraft stegvis från början av oktober.</p>
Oktober	<p>Dagsmarknaden</p> <p>Finlands Bank sänkte den 26 oktober dagsräntan från 15.8 till 15.6 %.</p>
November	<p>Finansieringen av inhemska leveranser</p> <p>Finlands Bank beslöt att höja räntan på KTR-krediterna med en procentenhet till 10.5 %. Samtidigt höjdes den nedre gränsen för köpeskillingen för en leverans som kan finansieras med en KTR-kredit till 1 Mmk och maximibeloppet för kreditreserveringsprovisionen till 0.35 %. Ändringarna gällde KTR-krediter beviljade fr.o.m. den 1 november.</p> <p>Exportdepositionerna</p> <p>Statsrådet beslöt att indrivningen av exportdepositioner för tallsågtimmer skulle upphöra den 1 november.</p> <p>Försäkringsbolagens rätt att skaffa utländska aktier</p> <p>Finlands Bank gav den 9 november de försäkringsbolag som driver utländsk försäkringsrörelse rätt att på vissa villkor placera medel som influtit från sådan rörelse också i utländska aktier.</p>

Finlands Banks kreditreserveringsavtal

Finlands Bank sade den 16 november upp de avtal om kreditreserveringar på sammanlagt 1.5 mrd US-dollar som banken haft med en del internationella bankkonsortier.

Dagsmarknaden

Finlands Bank sänkte den 14 november dagsräntan från 15.6 till 15.4 %. Den 30 november sänktes dagsräntan ytterligare till 15.2 %.

December

Bankernas utländska kreditgivning och fondhandel

Genom tillstånd som trädde i kraft vid början av december gav Finlands Bank bankerna större möjligheter till utländsk kreditgivning och handel med utländska värdepapper, i synnerhet aktier. Tillstånden förutsatte att krediter till och värdepappersköp av utomlands bosatta i huvudsak skulle refinansieras med utländsk kredit.

Dagsmarknaden

Finlands Bank sänkte den 21 december dagsräntan från 15.2 till 14.8 %.

Finlands Bank fattade beslut om följande åtgärder, vilka träder i kraft 1985.

Finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter

Finlands Bank höjde räntan på kortfristiga exportkrediter räknat från den 1 januari 1985 så, att den i samtliga fall är lika med Finlands Banks grundränta. Samtidigt sänkte Finlands Bank genomsnittet av de kortfristiga exportkrediterna från 30 till 20 Mmk per år och företag.

Betalningsavtalet mellan Finland och Ungern

Finländska och ungerska myndigheter kom i oktober överens om att betalningsavtalet länderna emellan upphör att gälla den 31 januari 1985. Betalningarna sker fr.o.m. den 1 februari 1985 i konvertibla valutor.

Tabell 1.

FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING VID VARJE MÅNADS SLUT 1984, MMK

AKTIVA	I	II	III
Guld och valutaforringar	10 177	10 284	11 486
Guld	1 383	1 383	1 383
Särskilda dragningsrätter	227	216	214
Reservtranchen i Internationella valutafonden	756	734	726
Konvertibla valutor	6 885	7 110	8 009
Bundna valutor	926	841	1 154
Övriga forringar på utlandet	4 876	4 830	4 475
Markandelen i Internationella valutafonden	2 762	2 762	2 762
Tidsbundna forringar	2 114	2 068	1 713
Fordringar på finansinstitut	6 831	6 396	5 606
Bankernas checkräkningar	68	76	30
Dagslån	4 087	3 659	2 916
Kontantmedelskrediter	1 038	1 024	924
Masskuldebrev	1 593	1 607	1 680
Övriga	45	30	56
Fordringar på den offentliga sektorn	2 136	2 094	2 273
Statens skuldebrev	1 000	1 000	1 000
Masskuldebrev	411	360	525
Statens metallmyntsansvar	713	718	729
Övriga	12	16	19
Fordringar på företag	5 122	4 844	4 847
Exportfinansiering	1 879	1 859	1 842
Finansiering av inhemska leveranser	2 693	2 733	2 754
Masskuldebrev	130	126	124
Övriga	420	126	127
Övriga tillgångar	106	107	106
SUMMA	29 248	28 555	28 793

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
14 852	15 266	17 105	17 188	18 221	17 343	18 406	19 752	19 302
1 383	1 383	1 383	1 383	1 383	1 383	1 383	1 383	1 732
695	786	794	828	835	853	858	891	936
741	743	750	759	757	773	778	821	859
11 006	11 280	13 913	13 937	14 990	14 052	15 066	16 303	15 387
1 027	1 074	265	281	256	282	321	354	388
4 480	4 139	4 106	3 422	3 424	2 726	2 726	2 686	2 835
2 762	2 762	2 726	2 726	2 726	2 726	2 726	2 686	2 835
1 718	1 377	1 380	696	698	—	—	—	—
4 683	4 595	3 827	4 578	4 446	5 500	6 345	8 065	9 166
241	57	22	84	18	42	72	37	530
1 573	1 244	541	1 041	1 149	2 109	3 045	4 819	5 018
1 123	1 119	1 119	1 279	1 108	1 145	1 276	1 170	1 563
1 673	2 094	2 100	2 104	2 130	2 156	1 899	1 988	1 999
73	81	45	70	41	48	53	51	56
2 175	2 137	2 103	2 109	2 080	2 039	1 998	2 000	1 951
1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
420	373	334	345	302	254	204	193	124
737	748	758	761	769	779	788	800	806
18	16	11	3	9	6	6	7	21
4 862	4 851	4 842	4 756	4 701	4 783	4 944	4 966	4 846
1 823	1 822	1 814	1 760	1 695	1 754	1 852	1 875	1 786
2 777	2 750	2 757	2 727	2 740	2 791	2 858	2 860	2 860
137	154	153	152	148	120	117	114	114
125	125	118	117	118	118	117	117	86
109	109	109	110	110	110	111	111	142
31 161	31 097	32 092	32 163	32 982	32 501	34 530	37 580	38 242

Tabell 1. (Forts.)

PASSIVA	I	II	III
Valutaskulder	30	44	52
Konvertibla valutor	30	44	51
Bundna valutor	0	0	1
Övriga utländska skulder	5 722	4 742	3 605
Internationella valutafondens markkonton	2 762	2 762	2 762
Tilldelade särskilda dragningsrätter	877	852	843
Tidsbundna skulder	2 083	1 128	—
Utelöpande sedlar och mynt	6 195	6 232	6 308
Sedlar	5 658	5 693	5 768
Metallmynt	537	539	540
Skulder till finansinstitut	8 182	7 984	8 955
Bankernas checkräkningar	6	18	16
Dagsdepositioner	2 907	2 607	3 105
Kassareservdepositioner	5 250	5 327	5 710
Kapitalimportdepositioner	12	11	95
Övriga	7	21	29
Skulder till den offentliga sektorn	512	812	1 313
Checkräkningar	0	0	0
Statens depositionskonto	500	800	1 300
Exportdepositioner	—	—	—
Kapitalimportdepositioner	—	—	—
Övriga	12	12	13
Skulder till företag	1 656	1 998	2 014
Investerings- och fartygsanskaffningsdepositioner	1 239	1 255	1 266
Kapitalimportdepositioner	402	728	732
Övriga	15	15	16
Övriga skulder	16	16	15
Värderegleringskonto och reserveringar	2 003	1 795	1 599
SITRAs kapital	—	—	—
Eget kapital	4 392	4 932	4 932
Grundfond	3 000	3 000	3 000
Reservfond	1 638	1 638	1 638
Resultaträkning	294	294	294
SUMMA	29 248	28 555	28 793

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
45	67	179	104	674	1 179	1 399	1 762	809
45	67	84	47	43	61	53	66	84
0	0	95	57	631	1 118	1 346	1 696	725
3 622	3 624	3 596	3 606	3 605	3 636	3 641	3 591	3 752
2 762	2 762	2 726	2 726	2 726	2 739	2 739	2 686	2 835
860	862	870	880	879	897	902	905	917
—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 602	6 647	6 954	6 813	6 776	6 869	6 698	6 897	7 442
6 044	6 073	6 350	6 185	6 135	6 129	6 040	6 226	6 744
558	574	604	628	641	650	658	671	698
11 169	10 693	10 498	9 874	10 930	9 153	11 183	12 973	11 879
50	193	7	70	13	15	4	15	147
4 836	3 892	3 872	3 063	4 109	2 281	3 658	4 153	2 216
6 142	6 432	6 480	6 604	6 670	6 734	7 385	8 029	8 696
98	99	58	59	59	51	51	701	745
43	77	81	78	79	72	85	75	75
617	822	1 026	1 820	1 230	1 538	1 552	2 265	4 277
0	0	0	1	1	0	0	1	1
600	800	1 000	1 800	1 200	1 500	1 500	2 200	4 200
5	10	14	19	29	38	52	64	76
—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	12	12	0	0	0	0	0	0
2 482	2 421	2 912	3 040	3 019	3 072	2 918	2 833	2 814
1 288	1 329	1 679	1 803	1 863	1 974	2 066	2 072	2 127
1 186	1 089	1 230	1 234	1 151	1 093	848	752	668
8	3	3	3	5	5	4	9	19
15	15	15	16	16	14	18	16	16
1 677	1 476	1 571	1 530	1 354	1 632	1 672	1 773	963
—	400	400	400	400	400	400	400	400
4 932	4 932	4 941	4 960	4 978	5 008	5 049	5 070	5 890
3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	5 000
1 638	1 638	1 638	1 638	1 638	1 638	1 638	1 638	638
294	294	303	322	340	370	411	432	252
31 161	31 097	32 092	32 163	32 982	32 501	34 530	37 580	38 242

Tabell 2.

DEN KONVERTIBLA OCH DEN BUNDNA RESERVEN VID SLUTET AV 1982—1984, MMK

	1982	1983	1984
Guld	1 382	1 383	1 732
Särskilda dragningsrätter	609	226	936
Reservtranchen i Internationella valutafonden	453	751	859
Konvertibla valutor			
Fordringar	6 578	5 869	15 387
Skulder	— 17	— 34	— 84
Den konvertibla reserven	9 005	8 195	18 830
Bundna valutor			
Fordringar	1 530	550	388
Skulder	— 5	— 0	— 725
Den bundna reserven	1 525	550	— 337

Tabell 3.

RÄNTOR TILLÄMPADE AV FINLANDS BANK 1969—1984, %

Från	Finlands Banks grundränta	Räntan på krediter		Dagsräntan	
		Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
12.12.1969	7	6	9	.	.
1. 6.1971	8½	6	9	.	.
1. 1.1972	7¾	6	9	.	.
1. 7.1973	9¼	7½	10½	.	.
1. 9.1975	9¼	7½	10½	9¼	30
1. 6.1976	9¼	7½	10½	9¼	25
1.10.1977	8¼	6½	9½	8¼	25
1. 1.1978	8¼	6½	9½	8¼	24
1. 5.1978	7¼	5½	8½	7¼	23
1.11.1979	8½	6¾	9¾	8½	24
1. 2.1980	9¼	7½	10½	9¼	24¾
1. 1.1981	9¼	7½	10½	9¼	24¼
1. 6.1982	8½	6	11	8½	23½
1. 7.1983	9½	7	12	9½	24½

¹Räntegränserna för Finlands Banks inhemska krediter till andra än bankerna.

Tabell 4.

**INHEMSK CLEARINGRÖRELSE: FÖRMEDLADE BANKVÄXLAR OCH CHECKER SAMT
KONTOÖVERFÖRINGAR 1982—1984**

År och månad	Huvudkontoret		Avdelningskontoren		Summa	
	Antal 1 000 st	Värde Mmk	Antal 1 000 st	Värde Mmk	Antal 1 000 st	Värde Mmk
1982	72 251	354 482	4 722	25 129	76 973	379 611
1983	102 802	415 428	467	12 370	103 269	427 798
1984	112 179	475 412	208	13 189	112 387	488 601
1984						
Januari	8 880	37 575	17	1 065	8 897	38 640
Februari	8 591	36 216	17	956	8 608	37 172
Mars	9 012	38 834	17	1 148	9 029	39 982
April	9 037	37 868	16	1 092	9 053	38 960
Maj	10 107	41 312	18	1 124	10 125	42 436
Juni	9 276	41 329	20	1 090	9 296	42 419
Juli	9 541	40 427	18	1 388	9 559	41 815
Augusti	9 288	36 983	19	1 073	9 307	38 056
September	8 694	37 977	16	984	8 710	38 961
Oktober	10 254	43 539	17	1 113	10 271	44 652
November	9 750	40 041	16	1 130	9 766	41 171
December	9 749	43 311	17	1 026	9 766	44 337

Tabell 5.

**AFFÄRSBANKERNAS CENTRALBANKSPOSITION OCH KOSTNADER FÖR
CENTRALBANKSFINANSIERINGEN 1979—1984¹**

År och månad	Affärs- bankernas centralbanks- finansiering, brutto Mmk	Affärs- bankernas centralbanks- finansiering, netto Mmk	Affärs- bankernas kassareserv- depositioner Mmk	Affärs- bankernas centralbanks- position Mmk	Totalkostnad för centralbanks- finansieringen %	Marginal- kostnad för centralbanks- finansieringen %
1979	2 770.8	2 628.9	388.8	2 240.1	8.99	9.51
1980	4 963.6	4 963.3	2 219.6	2 743.7	12.37	14.94
1981	4 087.7	4 087.6	2 440.8	1 646.8	11.61	14.75
1982	3 171.7	3 166.0	2 425.3	740.7	11.99	14.16
1983	4 529.8	4 477.5	3 789.1	688.4	15.14	15.42
1984	3 175.7	2 396.3	5 539.8	—3 143.5	16.53	16.53
1984						
Januari	6 794.2	6 097.1	4 427.9	1 669.2	17.50	17.50
Februari	5 327.3	4 586.2	4 602.4	— 16.2	17.50	17.50
Mars	3 460.0	2 673.8	4 663.0	—1 989.2	17.50	17.50
April	2 050.7	549.7	5 001.7	—4 452.0	16.82	16.77
Maj	1 470.6	36.5	5 375.8	—5 339.3	16.52	16.53
Juni	1 175.1	— 337.6	5 613.7	—5 951.3	16.80	16.80
Juli	1 463.2	895.6	5 671.5	—4 775.9	16.51	16.53
Augusti	1 461.6	936.2	5 777.5	—4 841.3	16.50	16.50
September	2 127.0	1 606.8	5 822.2	—4 215.4	16.04	16.10
Oktober	2 947.6	2 564.1	5 893.3	—3 329.2	15.76	15.75
November	4 180.5	3 718.5	6 509.3	—2 790.8	15.48	15.48
December	5 650.1	5 428.7	7 119.2	—1 690.5	15.07	15.07

¹ Års- och månadsgenomsnitt av dagsvärdena.

Tabell 6.

FINLANDS BANKS DAGSMARKNAD 1979—1984¹

År och månad	Efterfrågan på dagslån Affärsbankerna Mmk	Utbud av dagsdepositioner		Finlands Banks nettoplacering Mmk	Dags- ränta ² %
		Affärsbankerna Mmk	PSB Mmk		
1979	2 271.9	141.9	1 808.9	321.1	9.74
1980	4 179.0	0.3	865.9	3 312.8	12.38
1981	3 494.4	0.1	1 333.3	2 161.0	11.48
1982	2 757.6	5.7	1 180.6	1 571.3	11.64
1983	4 131.3	52.3	1 354.7	2 724.3	15.37
1984	3 175.8	779.4	2 435.6	— 39.2	16.53
1984					
Januari	6 794.0	697.1	1 509.0	4 587.9	17.50
Februari	5 328.3	741.1	2 264.4	2 322.8	17.50
Mars	3 460.2	786.2	1 804.9	869.1	17.50
April	2 050.7	1 501.0	2 036.2	—1 486.5	16.77
Maj	1 470.6	1 434.1	2 443.8	—2 407.3	16.53
Juni	1 175.1	1 512.7	2 295.5	—2 633.1	16.80
Juli	1 463.2	567.6	2 094.6	—1 199.0	16.53
Augusti	1 461.6	525.4	2 473.8	—1 537.6	16.50
September	2 127.0	520.2	3 121.7	—1 514.9	16.10
Oktober	2 947.6	383.5	2 609.9	— 45.8	15.75
November	4 180.5	462.0	3 196.5	522.0	15.48
December	5 650.1	221.4	3 376.9	2 051.8	15.07

¹ Års- och månadsgenomsnitt av dagsvärdena.² 1.2.1980—30.4.1984 debiterades utöver dagsränta även tilläggsränta, som inte ingår i serien.

Tabell 7.

SEDELUTGIVNINGEN 1979—1984, MMK

Dag	Sedelutgivningsrätt			Begagnad sedelutgivningsrätt				Sedelutgivningsreserv
	Ordinarie täckning	Supplementär täckning	Summa	Utelöpande sedlar	Förbindelser betalbara vid anfordran	Outnyttjad checkkredit	Summa	
31.12.								
1979	6 429	364	6 793	4 020	884	1	4 905	1 888
1980	7 681	1 500	9 181	4 572	1 089	0	5 661	3 520
1981	9 350	1 308	10 658	5 152	144	2	5 298	5 360
1982	11 109	1 500	12 609	5 572	64	2	5 638	6 971
1983	9 491	1 500	10 991	6 029	88	2	6 119	4 872
1984	19 911	1 500	21 411	6 744	1 067	0	7 811	13 600
1984								
31. 1.	10 904	1 500	12 404	5 658	75	1	5 734	6 670
29. 2.	11 000	1 500	12 500	5 693	115	2	5 810	6 690
30. 3.	12 218	615	12 833	5 768	318	2	6 088	6 745
30. 4.	15 575	632	16 207	6 044	3 423	2	9 469	6 738
31. 5.	15 988	657	16 645	6 073	3 003	2	9 078	7 567
29. 6.	17 808	634	18 442	3 617	6 350	1	9 968	8 474
31. 7.	17 843	670	18 513	6 185	2 292	1	8 478	10 035
31. 8.	18 849	640	19 489	6 135	3 749	0	9 884	9 605
28. 9.	17 990	659	18 649	6 219	1 457	0	7 676	10 973
31.10.	19 070	726	19 796	6 040	2 124	0	8 164	11 632
30.11.	20 397	1 411	21 808	6 227	1 877	0	8 104	13 704
31.12.	19 911	1 500	21 411	6 744	1 067	0	7 811	13 600

Tabell 8.

UTELÖPANDE SEDLAR OCH MYNT VID SLUTET AV 1979—1984, MMK

Valör	1979	1980	1981	1982	1983	1984
SEDLAR						
NYA						
500 mk	1 109.3	1 364.6	1 655.8	1 925.1	2 173.0	2 659.8
100 "	2 136.6	2 377.3	2 611.3	2 728.1	2 890.7	3 101.5
50 "	406.9	435.5	462.8	476.1	498.2	557.5
10 "	287.6	307.3	329.9	345.1	362.0	389.5
5 "	72.0	80.8	86.4	90.8	98.5	29.1
1 "	7.5	6.3	6.4	6.5	6.7	6.8
Summa	4 019.9	4 571.8	5 152.6	5 571.7	6 029.1	6 744.2
GAMLA						
10 000—100 gmk	8.2	8.2	8.2	8.2	8.2	8.2
50—5 "	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
Summa	9.4	9.4	9.4	9.4	9.4	9.4
Totalt	4 029.3	4 581.2	5 162.0	5 581.1	6 038.5	6.753.6
MYNT						
NYA						
50 mk	—	—	24.4	42.7	63.4	62.6
25 "	19.8	19.9	19.9	19.9	19.9	19.9
10 "	39.2	39.2	39.2	38.4	38.4	38.5
5 "	24.5	26.9	28.5	30.1	32.1	169.6
1 "	157.8	174.6	197.5	214.6	234.1	243.8
50 p	38.2	41.0	45.8	50.0	55.3	56.9
20 "	30.3	34.4	38.7	42.9	46.8	49.8
10 "	17.4	18.8	20.6	23.0	24.8	26.1
5 "	15.7	16.8	18.7	19.9	21.2	22.3
1 "	12.5	10.1	9.3	8.8	8.5	8.2
Summa	355.4	381.7	442.6	490.3	544.5	697.7
GAMLA						
1 000—1 gmk	15.2	15.2	15.2	15.2	15.2	15.2
50—1 gp	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Summa	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7
Totalt	371.1	397.4	458.3	506.0	560.2	713.4

Tabell 9.

SEDELTILLVERKNING OCH SEDELMAKULERING 1979—1984, MMK

Sedeltillverkning	1979	1980	1981	1982	1983	1984
SEDLAR						
NYA						
500 mk	—	2 917.0	—	—	—	—
100 "	1 408.0	3 144.0	2 349.5	2 024.5	362.2	2 679.8
50 "	2 188.0	—	736.0	—	—	1 288.4
10 "	285.2	939.2	863.7	155.2	824.3	1 081.2
5 "	229.0	305.8	369.2	333.2	344.6	—
1 "	5.2	—	0.4	—	—	—
Summa	4 115.4	7 306.0	4 318.8	2 512.9	1 531.1	5 049.4
Milj. st.	137.4	192.3	198.8	102.4	155.0	160.7
Sedelmakulering						
SEDLAR						
NYA						
500 mk	777.0	172.4	220.5	325.7	383.8	296.5
100 "	1 430.0	1 045.0	1 315.0	1 720.0	1 675.0	875.0
50 "	570.1	467.5	537.5	660.0	660.0	452.5
10 "	572.0	489.4	540.1	570.7	608.3	520.5
5 "	222.7	238.6	273.6	256.1	286.4	396.1
1 "	0.3	0.8	0.1	0.2	0.1	0.1
Summa	3 572.1	2 413.7	2 886.8	3 532.7	3 613.6	2 540.7
Milj. st.	129.3	117.6	133.2	139.5	149.0	149.8
GAMLA						
Summa	—	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Milj. st.	—	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Totalt	3 572.1	2 413.7	2 886.8	3 532.7	3 613.6	2 540.7
Milj. st.	129.3	117.6	133.2	139.5	149.0	149.8

Tabell 10.

SEDLAR OCH MYNT 1984, MMK

Valör	Ansvars- summa 31.12.1983	Till- verkade 1984	Makulerade 1984	Ansvars- summa 31.12.1984	I Finlands Bank 31.12.1984	Utelöpande 31.12.1984
SEDLAR						
NYA						
500 mk	4 920.6	—	296.5	4 624.1	1 964.3	2 659.8
100 "	5 568.4	2 679.8	875.0	7 373.2	4 271.7	3 101.5
50 "	1 318.5	1 288.4	452.5	2 154.4	1 596.9	557.5
10 "	1 050.8	1 081.2	520.5	1 611.5	1 222.0	389.5
5 "	458.5	—	396.1	62.4	33.3	29.1
1 "	10.5	—	0.1	10.4	3.6	6.8
Summa	13 327.3	5 049.4	2 540.7	15 836.0	9 091.8	6 744.2
Milj. st.	299.1	160.7	149.8	310.0	211.0	99.0
GAMLA						
Summa	9.4	—	0.0	9.4	0.0	9.4
Milj. st.	11.5	—	0.0	11.5	0.0	11.5
Totalt	13 336.7	5 049.4	2 540.7	15 845.4	9 091.8	6.753.6
Milj. st.	310.6	160.7	149.8	321.5	211.0	110.5
MYNT						
NYA						
50 mk	66.4	—	1.9	64.5	1.9	62.6
25 "	20.0	—	—	20.0	0.1	19.9
10 "	38.5	—	—	38.5	0.0	38.5
5 "	149.7	75.1	—	224.8	55.2	169.6
1 "	261.4	14.9	0.1	276.2	32.4	243.8
50 p	63.3	1.5	0.0	64.8	7.9	56.9
20 "	51.7	4.0	0.0	55.7	5.9	49.8
10 "	27.6	2.0	0.0	29.6	3.5	26.1
5 "	22.4	1.3	0.0	23.7	1.4	22.3
1 "	8.9	—	0.6	8.3	0.1	8.2
Summa	709.9	98.8	2.6	806.1	108.4	697.7
GAMLA						
1 000—100 gmk	15.2	—	—	15.2	0.0	15.2
50 gmk—1 gp	0.5	—	—	0.5	0.0	0.5
Summa	15.7	—	—	15.7	0.0	15.7
Totalt	725.6	98.8	2.6	821.8	108.4	713.4

Tabell 11.

AVISTA SÄLJKURSER 1979—1984, MK

Valuta	1979			1980			1981		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	4.033	3.896	3.711	3.941	3.730	3.604	4.707	4.315	3.812
1 dollar, Montreal	3.535	3.330	3.166	3.365	3.194	3.111	3.825	3.602	3.159
1 pund, London	8.915	8.725	7.895	9.290	8.691	8.245	9.590	8.731	7.987
1 irl. pund, Dublin	8.088	7.956	7.839	8.000	7.689	7.255	7.367	6.976	6.650
100 kronor, Stockholm	92.10	91.12	89.60	89.75	88.43	87.45	89.05	85.74	79.00
100 kronor, Oslo	79.25	77.22	75.00	77.40	75.81	75.00	76.85	75.54	73.80
100 kronor, Köpenhamn	78.00	74.38	69.55	69.80	66.53	63.75	64.30	60.96	58.50
100 kronor, Reykjavik	1.31	1.14	0.96	0.98	0.81	0.66	66.00	60.35	53.30
100 DM, Frankfurt a.M.	216.70	212.75	209.20	216.14	205.58	194.45	198.40	191.31	183.35
100 floriner, Amsterdam	200.00	194.43	189.40	195.95	188.02	179.20	181.35	173.43	165.30
100 francs, Bryssel ¹	13.740	13.338	13.010	13.330	12.818	12.133	12.280	11.688	11.230
100 francs, Zürich	242.70	234.36	227.40	235.65	222.87	210.60	247.70	220.34	203.30
100 francs, Paris	94.70	91.88	89.70	92.55	88.65	84.40	85.45	79.92	76.50
100 lire, Rom	0.480	0.473	0.458	0.465	0.440	0.414	0.419	0.385	0.363
100 schilling, Wien	30.13	29.19	28.44	30.12	28.90	27.45	28.48	27.17	26.14
100 escudos, Lissabon	8.70	8.13	7.60	8.02	7.60	7.30	7.45	7.17	6.83
100 pesetas, Madrid	6.15	5.84	5.63	5.69	5.25	4.88	4.92	4.72	4.52
100 yen, Tokyo	2.035	1.797	1.503	1.898	1.662	1.515	2.032	1.967	1.903
1 rubel, clearing, Moskva	6.081	5.941	5.711	5.992	5.741	5.603	6.328	5.986	5.646
1 särskild dragningsrätt (SDR)	5.12720	5.01678	4.87141	4.95537	4.84255	4.79084	5.22182	5.07140	4.88542

¹ Kommersiell kurs.

Valuta	1982			1983			1984		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	5.572	4.820	4.325	5.899	5.570	5.241	6.552	6.010	5.530
1 dollar, Montreal	4.570	3.913	3.611	4.726	4.524	4.277	4.964	4.645	4.347
1 pund, London	9.356	8.423	8.108	8.845	8.456	7.996	8.444	8.023	7.584
1 irl. pund, Dublin	7.461	6.854	6.518	7.540	6.957	6.613	6.696	6.533	6.371
100 kronor, Stockholm	80.50	77.03	72.65	73.10	72.75	72.45	73.75	72.77	71.85
100 kronor, Oslo	77.70	74.84	69.25	77.45	76.44	75.25	75.80	73.84	71.95
100 kronor, Köpenhamn	63.40	57.93	54.20	63.85	61.07	58.85	59.55	58.16	56.75
100 kronor, Reykjavik	54.30	40.79	32.05	32.25	23.25	20.35	20.80	19.39	16.15
100 DM, Frankfurt a.M.	223.65	198.76	190.05	227.25	218.61	211.75	218.25	211.65	205.25
100 floriner, Amsterdam	202.40	180.66	173.00	204.45	195.66	189.35	193.25	187.72	182.00
100 francs, Bryssel ¹	11.450	10.584	9.870	11.860	10.934	10.450	10.670	10.428	10.170
100 francs, Zürich	266.25	237.79	221.95	274.15	265.70	260.60	267.50	256.42	247.75
100 francs, Paris	79.00	73.65	67.85	80.00	73.53	69.80	70.90	69.07	66.95
100 lire, Rom	0.389	0.358	0.341	0.393	0.369	0.352	0.353	0.344	0.334
100 schilling, Wien	31.85	28.31	27.12	32.30	31.11	30.15	31.00	30.13	29.20
100 escudos, Lissabon	6.85	6.13	5.48	6.04	5.14	4.41	4.46	4.14	3.87
100 pesetas, Madrid	4.82	4.41	4.19	4.25	3.91	3.71	3.81	3.75	3.67
100 yen, Tokyo	2.274	1.943	1.783	2.521	2.351	2.254	2.626	2.534	2.414
1 rubel, clearing, Moskva	7.473	6.624	6.170	7.636	7.491	7.411	7.547	7.357	7.198
1 särskild dragningsrätt (SDR)	5.92336	5.30563	5.05149	6.11828	5.94325	5.81780	6.42611	6.14739	5.90956

¹ Kommersiell kurs.

Tabell 12.

AVISTA SÄLJKURSER 1984, MK

Valuta	Januari			Februari			Mars		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	6.005	5.940	5.825	5.939	5.803	5.636	5.720	5.618	5.530
1 dollar, Montreal	4.796	4.764	4.685	4.763	4.655	4.506	4.518	4.432	4.347
1 pund, London	8.444	8.389	8.360	8.411	8.355	8.320	8.395	8.201	8.067
1 irl. pund, Dublin	6.637	6.579	6.553	6.669	6.626	6.562	6.696	6.645	6.583
100 kronor, Stockholm	73.10	72.85	72.60	72.85	72.56	72.40	73.15	72.79	72.30
100 kronor, Oslo	75.80	76.65	75.45	75.70	75.47	75.15	75.25	75.04	74.40
100 kronor, Köpenhamn	59.05	58.56	58.30	59.15	58.89	58.45	59.55	59.16	58.55
100 kronor, Reykjavik	20.80	20.58	20.40	20.45	20.05	19.70	19.85	19.63	19.30
100 DM, Frankfurt a.M.	213.65	211.96	211.20	216.80	214.81	212.10	218.25	216.76	215.00
100 floriner, Amsterdam	190.20	188.64	187.80	191.95	190.35	188.30	193.25	192.02	190.45
100 francs, Bryssel ¹	10.470	10.395	10.360	10.590	10.495	10.380	10.670	10.596	10.510
100 francs, Zürich	267.50	266.26	265.35	265.85	263.17	260.75	264.40	262.10	259.05
100 francs, Paris	70.05	69.47	69.20	70.50	69.92	69.45	70.90	70.46	69.95
100 lire, Rom	0.353	0.350	0.348	0.350	0.349	0.348	0.352	0.350	0.345
100 schilling, Wien	30.35	30.10	30.00	30.75	30.48	30.10	31.00	30.80	30.60
100 escudos, Lissabon	4.46	4.41	4.38	4.40	4.35	4.29	4.35	4.32	4.26
100 pesetas, Madrid	3.76	3.74	3.71	3.79	3.78	3.76	3.79	3.77	3.74
100 yen, Tokyo	2.575	2.547	2.527	2.539	2.488	2.420	2.531	2.498	2.414
1 rubel, clearing, Moskva	7.466	7.425	7.390	7.409	7.343	7.251	7.305	7.252	7.198
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.19568	6.14538	6.08278	6.13995	6.06512	5.97007	6.02731	5.96910	5.90956

¹ Kommersiell kurs.

Valuta	April			Maj			Juni		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	5.768	5.650	5.568	5.878	5.821	5.742	5.935	5.822	5.712
1 dollar, Montreal	4.505	4.422	4.369	4.535	4.502	4.460	4.534	4.472	4.413
1 pund, London	8.074	8.054	8.029	8.150	8.100	8.039	8.066	8.038	7.987
1 irl. pund, Dublin	6.603	6.569	6.531	6.549	6.518	6.489	6.572	6.528	6.480
100 kronor, Stockholm	72.45	72.27	72.15	72.25	72.15	72.00	72.40	72.05	71.85
100 kronor, Oslo	74.80	74.54	74.35	74.85	74.64	74.35	74.90	74.66	73.95
100 kronor, Köpenhamn	58.65	58.32	57.90	58.10	57.91	57.75	58.40	58.10	57.80
100 kronor, Reykjavik	19.90	19.66	19.45	20.15	19.94	19.65	20.25	19.87	19.50
100 DM, Frankfurt a.M.	215.65	214.29	212.50	213.15	211.99	210.80	214.55	213.19	211.60
100 floriner, Amsterdam	191.20	189.99	188.60	189.15	188.39	187.65	190.30	189.12	187.80
100 francs, Bryssel ¹	10.540	10.491	10.440	10.480	10.422	10.380	10.520	10.462	10.410
100 francs, Zürich	259.80	258.71	257.60	258.30	257.05	256.15	257.75	255.83	253.80
100 francs, Paris	70.10	69.79	69.40	69.50	69.14	68.80	69.90	69.50	69.05
100 lire, Rom	0.348	0.347	0.344	0.346	0.345	0.343	0.347	0.346	0.344
100 schilling, Wien	30.65	30.48	30.25	30.35	30.18	30.00	30.60	30.39	30.20
100 escudos, Lissabon	4.27	4.25	4.23	4.24	4.21	4.18	4.19	4.16	4.06
100 pesetas, Madrid	3.80	3.78	3.76	3.81	3.80	3.78	3.81	3.78	3.75
100 yen, Tokyo	2.551	2.515	2.487	2.561	2.528	2.501	2.515	2.501	2.488
1 rubel, clearing, Moskva	7.290	7.239	7.204	7.283	7.252	7.221	7.302	7.257	7.219
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.03141	5.96591	5.91890	6.08807	6.05038	6.01520	6.09764	6.04421	5.94421

¹ Kommersiell kurs.

Tabell 12. (Forts.)

Valuta	Juli			Augusti			September		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	6.101	6.019	5.931	6.132	6.072	6.026	6.485	6.278	6.083
1 dollar, Montreal	4.649	4.550	4.501	4.703	4.661	4.625	4.912	4.787	4.701
1 pund, London	8.033	7.962	7.868	8.028	7.987	7.928	7.982	7.919	7.842
1 irl. pund, Dublin	6.521	6.501	6.488	6.546	6.502	6.473	6.499	6.451	6.371
100 kronor, Stockholm	72.80	72.64	72.35	73.10	72.78	72.60	73.75	73.36	73.00
100 kronor, Oslo	74.10	73.48	73.15	73.35	73.27	73.20	73.45	73.05	71.95
100 kronor, Köpenhamn	58.10	57.92	57.70	58.00	57.78	57.55	57.75	57.40	56.75
100 kronor, Reykjavik	20.45	20.17	20.00	20.00	19.78	19.60	19.90	19.44	19.20
100 DM, Frankfurt a.M.	212.55	211.78	210.95	211.10	210.61	209.95	210.25	208.01	205.25
100 floriner, Amsterdam	188.35	187.65	186.60	187.40	186.72	186.20	186.40	184.46	182.00
100 francs, Bryssel ¹	10.480	10.454	10.430	10.470	10.433	10.390	10.430	10.320	10.170
100 francs, Zürich	253.60	250.57	247.75	253.80	251.43	248.30	253.35	251.64	250.45
100 francs, Paris	69.40	69.13	68.85	68.90	68.75	68.45	68.65	67.93	66.95
100 lire, Rom	0.347	0.346	0.344	0.345	0.343	0.340	0.341	0.338	0.334
100 schilling, Wien	30.30	30.20	30.05	30.10	30.01	29.90	29.95	29.64	29.20
100 escudos, Lissabon	4.11	4.08	4.04	4.13	4.08	4.03	4.07	4.03	3.97
100 pesetas, Madrid	3.76	3.75	3.74	3.74	3.71	3.67	3.74	3.71	3.70
100 yen, Tokyo	2.495	2.484	2.463	2.519	2.511	2.496	2.626	2.565	2.517
1 rubel, clearing, Moskva	7.326	7.296	7.268	7.356	7.340	7.320	7.519	7.435	7.354
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.17422	6.13193	6.09382	6.19339	6.16264	6.13745	6.38125	6.27279	6.16169

¹ Kommersiell kurs.

Valuta	Oktober			November			December		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	6.484	6.378	6.278	6.436	6.261	6.145	6.552	6.458	6.387
1 dollar, Montreal	4.902	4.842	4.792	4.871	4.762	4.686	4.964	4.896	4.844
1 pund, London	7.879	7.793	7.669	7.863	7.792	7.689	7.756	7.686	7.584
1 irl. pund, Dublin	6.484	6.455	6.414	6.537	6.507	6.469	6.547	6.512	6.468
100 kronor, Stockholm	73.75	73.57	73.30	73.35	73.13	73.00	73.25	73.07	73.00
100 kronor, Oslo	72.15	72.06	71.95	72.15	72.08	72.00	72.20	72.10	72.00
100 kronor, Köpenhamn	58.00	57.61	57.15	58.25	58.07	57.80	58.40	58.16	57.75
100 kronor, Reykjavik	19.65	19.35	19.20	19.20	17.78	16.15	16.60	16.38	16.25
100 DM, Frankfurt a.M.	209.60	208.14	206.25	211.00	209.79	208.15	209.05	208.46	207.80
100 floriner, Amsterdam	185.90	184.61	183.05	187.00	186.02	184.60	185.35	184.72	184.20
100 francs, Bryssel ¹	10.390	10.294	10.220	10.430	10.400	10.350	10.440	10.379	10.340
100 francs, Zürich	255.05	253.02	251.65	256.30	254.59	253.15	253.30	252.66	251.90
100 francs, Paris	68.50	68.01	67.45	68.80	68.52	68.10	68.40	68.18	67.95
100 lire, Rom	0.339	0.337	0.335	0.340	0.339	0.338	0.341	0.340	0.338
100 schilling, Wien	29.85	29.66	29.40	30.00	29.87	29.65	29.80	29.71	29.60
100 escudos, Lissabon	4.01	3.97	3.92	3.93	3.91	3.87	3.95	3.92	3.89
100 pesetas, Madrid	3.74	3.72	3.70	3.76	3.75	3.74	3.79	3.77	3.74
100 yen, Tokyo	2.606	2.588	2.564	2.614	2.578	2.551	2.623	2.609	2.596
1 rubel, clearing, Moskva	7.531	7.486	7.433	7.524	7.447	7.400	7.547	7.516	7.494
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.38017	6.32399	6.26916	6.35953	6.26866	6.20965	6.42611	6.36657	6.32323

¹ Kommersiell kurs.

Tabell 13.

FINLANDS LÅNGFRISTIGA UTLÄNDSKA SKULDER OCH FORDRINGAR 1984, MMK

	Saldo 31.12.1983	Dragningar 1984	Amorteringar 1984	Netto- dragningar 1984	Kurseffekt 1984	Saldo 31.12.1984
FINANSIERINGSLÅN	53 118	13 608	6 137	+ 7 471	+ 2 929	63 518
Enskilda skuldsedellån	23 970	4 802	2 886	+ 1 916	+ 1 427	27 313
Masskuldebrevslån	29 148	8 806	3 251	+ 5 555	+ 1 502	36 205
Obligationslån	20 252	5 509	1 349	+ 4 160	+ 964	25 376
Debenturlån	913	2 389	252	+ 2 137	+ 284	3 334
Depositionsbevislån	975	—	—	—	+ 120	1 095
Private placements	6 905	908	1 629	— 721	+ 126	6 310
Lån från Världsbanken	103	—	21	— 21	+ 8	90
IMPORTKREDITER	4 472	475	1 295	— 820	+ 213	3 865
Fartygs- och flygplanskrediter	1 905	179	693	— 514	+ 138	1 529
Övriga importkrediter	2 567	296	602	— 306	+ 75	2 336
LEASINGKREDITER	319	4	106	— 102	+ 35	252
DIREKTA INVESTERINGAR	2 317	413	89	+ 324	+ 5	2 646
Eget kapital	1 908	371	39	+ 332	—	2 240
Delägarlån	409	42	50	— 8	+ 5	406
PORTFÖLJINVESTERINGAR¹	848	1 733	241	+ 1 492	—	2 340
MEDLEMSANDELAR²	444	184	116	+ 68	—	512
LÅNGFRISTIG BRUTTOSKULD³	61 518	16 417	7 984	+ 8 433	+ 3 182	73 133
FINANSIERINGSLÅN	2 520	17	2 275	— 2 258	+ 6	268
EXPORTKREDITER	6 612	3 327	1 645	+ 1 682	+ 626	8 920
UTVECKLINGSKREDITER	196	78	47	+ 31	—	227
DIREKTA INVESTERINGAR	6 166	2 813	334	+ 2 479	+ 44	8 689
Eget kapital	5 281	2 385	261	+ 2 124	—	7 405
Delägarlån	885	428	73	+ 355	+ 44	1 284
MEDLEMSANDELAR²	1 216	204	—	+ 204	—	1 420
LÅNFRISTIG BRUTTOFORDRAN³	16 710	6 439	4 301	+ 2 138	+ 676	19 524
LÅNGFRISTIG NETTOSKULD	44 808	9 978	3 683	+ 6 295	+ 2 506	53 609

¹ Som en ny post fr.o.m. 31.12.1983 aktier emitterade av finländska företag på utländska kapitalmarknader och värdepapper sålda till utlandet via Helsingfors Fondbörs.

² Bland skulderna den del av medlemsandelarna i internationella finansieringsinstitut som erlagts i form av skuldsedlar, och bland fordringarna Finlands totala medlemsandelar i finansieringsinstituten.

³ Saldona för skulden och fordran har beräknats enligt kurserna på saldodagen och dragningarna och amorteringarna enligt säljkursernas medeltal för transaktionsmånaden.

REVISORERNAS BERÄTTELSE

över revisionen av Finlands Banks räkenskaper och verksamhet för 1984

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi den 11—15 mars 1985 verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 1984 i den omfattning som god revisionsbedömning förutsätter.

Bankens revisionsavdelning har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har bekantat oss med berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens bokslutsberättelse och av direktionen fått redogörelser över bankens verksamhet.

Bokslutet, som visar 252 025 716,95 mk i vinst, har uppgjorts i enlighet med gällande stadganden och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige.

Eftersom vår granskning inte gett anledning till några anmärkningar, föreslår vi därför att resultaträkningen och balansräkningen fastställs och att direktionen beviljas ansvarsfrihet för det granskade räkenskapsåret.

Helsingfors den 15 mars 1985

Håkan Malm

Peter Muurman

Kalevi Mattila

Matti Vesterinen

Pentti Mäki-Hakola

./. Kalervo Virtanen CGR

RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGE VID SLUTET AV 1984

Matti Jaatinen (ordförande)
Erkki Liikanen (vice ordförande)
Matti Majjala
Aarne Saarinen
Pirkko Työläjärvi
Mauri Miettinen
Veikko Vennamo
Mikko Jokela
Olli Helminen

FINLANDS BANKS DIREKTION VID SLUTET AV 1984

Direktionens arbetsfördelning sådan som den fastställts av riksdagens bankfullmäktige

Rolf Kullberg ordförande	Allmän ledning och övervakning av bankens verksamhet Centralbankspolitikens allmänna principer Representerande av direktionen Övervakning av direktionsmedlemmarnas verksamhet och sakinnehållet i deras beslut
Pentti Uusivirta	Avdelningen för utländsk finansiering Avdelningen för östhandel Avdelningen för internationella juridiska ärenden Valutapolitiska avdelningens ärenden gällande internationella penninginstitut och internationella organisationer Internationella penninginstitut och internationella organisationer
Ele Alenius	Forskningsavdelningen Kassaavdelningen Avdelningen för betalningsförmedling Sedeltryckeriet Avdelningskontoren
Harri Holkeri	Valutapolitiska avdelningen (förutom internationella penninginstitut och internationella organisationer) Valutaavdelningen Administrativa avdelningen Redovisningsavdelningen Revisionsavdelningen
Seppo Lindblom handels- och industriminister, tjänstledig	
Esko Ollila	Personalavdelningen Valutakontrollavdelningen Finansieringsavdelningen Databehandlingsavdelningen SITRA
Markku Puntila stf. medlem	Penningpolitiska avdelningen Ekonomiska avdelningen Informationsavdelningen

HUVUDKONTORET

Direktörer

Eino Helenius

Avdelningar

Administrativa avdelningen
Redovisningsavdelningen
Internationella juridiska ärenden
Säkerhetsgrupp

Avdelningschefer

H.T. Hämäläinen
Ossi Leppänen
Urpo Levo
Jyrki Ahvonen
säkerhetschef

Pentti Koivikko

Personalavdelningen
Kassaavdelningen

Anton Mäkelä
Reijo Mäkinen
överkassör

Forskningsavdelningen
Finansieringsavdelningen
Avdelningen för
betalningsförmedling

Heikki Koskenkylä
Raimo Hyvärinen

Stig G Björklund

Sirkka Hämäläinen

Ekonomiska avdelningen
Informationsavdelningen
Databehandlingsavdelningen
Penningpolitiska avdelningen

Seppo Kostianen (vik.)
vakant
Erkki Vehkamäki
Ralf Pauli

M. Vanhala

Valutapolitiska avdelningen
Valutaavdelningen
Avdelningen för östhandel
Avdelningen för utländsk finansiering
Valutakontrollavdelningen

Johnny Åkerholm
Kari Pekonen
Kari Holopainen
Markus Fogelholm
J. Ojala

Intern revision

Revisionsavdelningen

Timo Männistö

Kontorsföreståndare, projektplanering

M. Hannula

AVDELNINGSKONTOREN

Kontor

Björneborg
Joensuu
Jyväskylä
Kotka
Kuopio
Lahtis
Rovaniemi
S:t Michel
Tammerfors
Uleåborg
Vasa
Åbo

Föreståndare

Teppo Säiläkivi
Hilkka-Liisa Pitkänen
Pauli Lähde
Antti Saarlo
Pekka Konttinen
Kari Lottanen
Renne Kurth
Juhani Huuskonen
Rauno Haikarainen
Heikki Hakola
Martti Hagman
Reino Ylönen

SEDELTRYCKERIET

Verkställande direktör Tor-Leif Huggare
Produktionsdirektör, vice verkställande direktör H. Taipale

FINLANDS BANK

Grundad 1811

Besöksadress: Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress: PB 160, 00101 Helsingfors

Telefon: (90) 1831

Telex: 121224 spfb sf

Telegramadress: SUOMENPANKKI Helsingfors

Avdelningskontor

Björneborg:	Valtakatu 11, PB 110, 28101 Björneborg, tel. (939) 353 44
Joensuu:	Torikatu 34, PB 80, 80101 Joensuu, tel. (973) 212 16
Jyväskylä:	Kauppakatu 21, PB 165, 40101 Jyväskylä, tel. (941) 211 433
Kotka:	Keskuskatu 19, PB 211, 48101 Kotka, tel. (952) 182 500
Kuopio:	Kauppakatu 25—27, PB 123, 70101 Kuopio, tel. (971) 125 611
Lahtis:	Torikatu 3, PB 170, 15111 Lahtis, tel. (918) 298 31
Rovaniemi:	Valtakatu 23, PB 205, 96201 Rovaniemi, tel. (960) 160 01
S:t Michel:	Päiviönkatu 15, PB 61, 50101 S:t Michel, tel. (955) 148 40
Tammerfors:	Hämeenkatu 13, PB 325, 33101 Tammerfors, tel. (931) 254 20
Uleåborg:	Kajaaninkatu 8, PB 103, 90101 Uleåborg, tel. (981) 224 366
Vasa:	Kyrkoespianaden 22, PB 44, 65101 Vasa, tel. (961) 118 322
Åbo:	Slottsgatan 20, PB 373, 20101 Åbo, tel. (921) 260 66